BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 187-7 KASIM 1978 FİYATI 5 TL

Tertipler zamanında görülmeli

Nihat Sargın'la TİP'in üye kazanma kampanyası üzerine görüşme

Trabzon

Fındık üreticileri için tek yol birleşip örgütlenmek

Trabzon, fındık üretiminin en fazla olduğu kentlerimizden biri. Bu büyük Karadeniz kentinde yaşayan emekçilerin çok büyük bir çoğunluğunun *asıl* geçim kaynağı da fındık. Emekçi köylüler, geçimlerini sürdürmelerini ancak sağlayan fındık üretiminde çok çeşitli sorunlarla karşı karşıya bulunuyorlar. Burjuva partileri için yalnızca seçim dönemlerinde bir oy deposu olarak hatırlanan fındık emekçilerinin sorunları, yine her seçimden sonra ulaşılamayacak köşelere atılıyor. Bugün Trabzon fındık emekçileri hükümetlerin ilgisiz tutumu sonucu yoksulluğa *mahkum* edilmiş durumda.

Trabzon'da fındık üreticisi köylüler fındıklarını satabilmek için günlerce beklemek zorundadırlar. Geçen süre içinde ürününü çürüten üreticilere rastlanması sıradan olaylardandır. Çürüyen ürün ise, kooperatiflerce kabuk fiyatından alınır. Ne var ki, bu güçlükler aracılar için sözkonusu değildir. Çünkü, kooperatifler üreticiye ne denli kapalıysa, aracıya da o denli açıktır. Üreticiler getirdikleri ürünün parasını alabilmek için günlerce bekletilirken, aracı tüccarların paraları kooperatif memurlarınca vakit geçirmeksizin ödenir.

Yine, aracı tüccarların "Boş Fındık Alınır" tabelaları günlerce asılı durur, ama bir yetkilinin ilgilenip de, boş fındığın hangi ülkelere, nasıl ihraç edildiğini sormak aklına gelmez. Üreticiden kabuk fiyatına toplanan boş fındık kooperatiflerde 50-52 randıman verirken, üreticinin seçilmiş fındığı bu randımanın çok çok altında kalmaktadır!

Bir başka önemli sorun da, fındık çuvallarının kooperatifte boşaltıcılar tarafından insafsızca kesilmesidir. Üreticinin bir çuval alabilmesi için en az üç kilo fındık satması gerekir. Ancak kooperatif bunu düşünebilecek durumda değildir! Üreticilerin bu sorunla ilgili şikayetleri, zaman zaman kavgalara kadar varabiliyor.

Hükümetlerin taban fiyat uygulamaları da üreticilerin alınterlerinin yağmalanmasından başka birşey değil. Örneğin bu yıl 50 randıman fındığın fiyatı 21,50 TL olarak belirlendi. Üretici bu durum karşısında fındığını aynı fiyatla aracı tüccarlara kaptırdıktan sonra, ikinci bir kez yapılan açıklamayla taban fiyatı 23,50 TL'ye çıkarıldı. Böylece ortaya çıkan kilo başına 2 TL'lık farkın çoğu üreticiye değil, aracı tüccara gitmiş oldu.

Üretici emekçiler günlerce yakacak sıkıntısı çekerken, üreticinin hakkı olan kabuklar bile kooperatif yöneticileri tarafından yandaşlarına dağıtılmaktadır. Ve artık bütün bunlar Trabzon'un fındık emekçilerine şaşırtıcı gelmiyor...

"Halkçılığı" kimselere bırakmayan Ecevit hükümeti fındık üreticilerinin bu sorunlarını ne zaman çözecek? Bunun için herhalde bir sonraki seçim dönemini beklemek gerekecek. O zamana dek yapılan uyarıların hükümette yankı bulabileceğini beklemek boşuna.

Biricik çözüm, fındık üreticilerinin örgütlü birleşik güçleriyle, haklarını söke söke almalarıdır.

Trabzon Fındık Emekçileri Adına
Osman Kapusuz

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Şti. adına Nihat SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Teknik Sekreter: Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur Sok. 15/8, Kızılay - ANKARA, Tel: 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1, Çemberlitaş-İSTANBUL, Tel: 26 39 67 ● Avrupa Temsilciliği COODIFF 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles/Belçika - Tel: 230 34 72 - Posta Çeki: 000-1164657-75 ● Abone Koşulları: Yıllık 200.TL., 6 aylık 100.TL. Avrupa, 6 aylık 250.TL., (20 DM.), Yıllık: 500.TL. (40 DM), Amerika: 6 Aylık 325 TL., Yıllık: 650 TL. Avustralya-Japonya: 6 aylık 400 TL., Yıllık 800 TL. ● Posta Çeki: YÜRÜYÜŞ Dergisi 100234 ● İlan Koşulları: Arka kapak (Renkli) 15.000.TL., Arka Kapak (siyah-beyaz) 12.000.TL., İç sayfalarda sütun santimi: 40 TL., Yayın ilanları % 50 indirimlidir. ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri ● Kapak: Uğur OKMAN

Akköprü işçileri, sahte direnişlerle kendilerini oyalayan TES-İŞ'in binasını işgal ettiler

SARI TES-İŞ YÖNETİMİNİN MASKESİ DÜŞTÜ

Enerji işkolu burjuvazinin en hassas olduğu işkollarından biri. Özel bir önemi, bu işkolunda işçilerin bilinçlenmemeleri, mücadeleci yanlarının gelişmemesi için elden gelen herşey yapılıyor. Sarı sendikalar ve federasyonlar bu işkolunda cirit atıyor. Türk-İş'e bağlı TES-İŞ Federasyonu bunların başında geliyor. İşçilerin en küçük muhalefetine bile tahammülü olmayan bu federasyonun üyesi ADA TES-İŞ Sendikası'nın Ankara Şubesi'nin sarı sendikacılığa özgü oyunlarla kapatılmasının da ilginç bir öyküsü var.

ADA TES-İŞ Ankara Şubesi'nin ilerici işçilerden oluşan yeni yönetimi, işbaşına geldikten sonra ilk iş olarak, Akköprü Tesislerinde yapılacak olan toplu sözleşme taslağına ilişkin anket formlarını bastırıp işçilere dağıttı. Ücret artışları yanında, kreş, aylıkların aybaşında hemen ödenmesi, disiplin kurullarında işçilerden yana çoğunluk sağlanması gibi çok değişik talepler geldi işçilerden.

Bu arada şube yöneticileri, işçilerin mesai sonrası gelebilecekleri bir lokal de tuttular. Diğer yandan, öteki şubelerle ilişkiye geçerek tüzüğe göre en doğal haklarını kullanıp, sendikayı bütünüyle demokratikleştirebilmek işçilerin söz ve karar sahibi oldukları bir yapıya kavuşturabilmek amacıyla, Genel Merkez Olağanüstü Genel Kurulu için imza toplamaya başladılar.

Ne var ki, bu girişim çok geçmeden karşısında Genel Merkezi buldu, şube yönetimi görevden alındı, lokal mühürlendi. Bu antidemokratik uygulama ciddi bir tepkiyle de karşılaşmadı. İşçiler şubenin kapatılmasını onaylamıyordu ama, sendika ağaları karşısında çekiniyorlar, birleşik bir muhalefet oluşturamıyorlardı.

Genel Merkez birkaç kez yeni şube yönetim kurulları atadı, ancak merkez yöneticilerine en yakın kişiler bile kısa süre içinde görevi terkettiler. Korktukları, işçilerin o güne dek henüz örgütlenmemiş olan tepkileri idi. İşçilerin şubenin mühürlenmesi sırasındaki suskunluğu, feshedilen şubenin yöneticilerine karşı olduklarından değil, tepkilerini nasıl dile getireceklerini bilememelerinden, deneysizlikten, kısacası sendikanın haklarını arama konusunda o güne dek kendilerine hiç bir şey vermemiş olmasından ileri geliyordu.

Ancak bu gelişmelerin üstünden geçen bir yıllık süre içinde işçilerin almış oldukları mesafe dikkatle izlenmeye değer.

Türkiye Elektrik Kurumu'nda 8. Dönem toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sonunda DİSK'e bağlı Tek Ges-İş ve bağımsız Enerji-İş sendikaları sözleşmeyi imzalayalı aylar olmuştu. Buna rağmen Tes-İş yöneticileri, hiç de daha fazla hak alma niyetleri olmadığı halde, boş vaatlerle görüşmeleri uzatıyorlardı. Enerji işçilerinin başına çöreklenen bu sarı sendikacılar, sözleşme görüşmeleri sırasında bazı bilinçsiz işçileri, sözde işverene karşı mücadele görüntüsü altında, tüm enerji sistemine yönelik sabotajlara da itiyorlardı. Gerçekte yaptıkları faşistlerin ülke düzeyinde yapmaya çalıştıklarının enerji işkolundaki bölümünü üstlenmekten başka birşey değildi. Yine bu süre içinde ilerici teknik elemanlar üzerinde kurdukları baskı ve tehditle, işçilerle teknik elemanların birliğini bozmaya çalıştılar.

Kendilerinin adını işverene karşı "eylem" koydukları, ama tabandaki işçilerin kuşkuyla izledikleri gerici tutumları, enerji işçilerinin birçok gerçeği görmelerine yol açtı. Bunların en önemlisi, son sahte direnişler sırasında işçilerin sınırlı da olsa belli birimlerde yasal grev hakları olduğunu öğrenmeleriydi. Bu gerçeği kavrayan işçiler hemen şu soruyu sordular: Bu grevler MC zamanında 50 kuruş zam için 14 ay süren 4. Dönem İşkolu Sözleşmesi'nde neden gündeme getirilmemişti? Federasyon yöneticileri önceden adını ağızlarına almazken, nedense sözcüsü oldukları çevrelerin ve kendilerinin politik çıkarları gerektirince akıllarına gelmişti grev silahı. Ancak tamamen tabandan kopuk olarak yaptığı bu grev çağrılarını federasyon kendisi bile ciddiye almamış olmalı ki, grev ilanını astığı halde ne işyeri temsilcileriyle ilişki kurdu, ne de işçilere herhangi bir açıklamada bulundu.

BIÇAK KEMİĞE DAYANINCA

Artık bıçak kemiğe dayanmıştı. Akköprü Tesislerinde çalışan işçiler oyun üstüne oyun oynayan sendika yöneticilerinin kendiliklerinden gelip hesap vermeyeceklerini anlayınca, toplu halde federasyon binasını işgal ettiler. Yöneticiler akşam toplantı yapmayı kabul edene kadar da binadan ayrılmadılar. Toplantıya Tes-İş Federasyonu Örgütlenme Sekreteri Şaban Aktaş, İcra Kurulu üyesi Nevzat Bıyıklı ile Federasyon'a bağlı ve Akköprü'de yetkili ADA TES-İŞ Sendikası'nın Genel Başkanı Ali Koşu katıldılar. İşçilerin ise hemen tamamı toplantıda hazırdılar.

İşçiler, laf kalabalığıyla vakit geçirmeye çalışan yöneticilere, kendilerini işverene nasıl sattıklarını söylediler. Yöneticiler, kendilerine yöneltilen suçlamalar karşısında şaşkına dönünce, ne denli hızlı "işçi yanlısı" olduklarını kanıtlamaya çalıştılar. Türk-İş yönetimini ve yapılan toplumsal anlaşmayı "eleştirdiler."

Saatlerce süren sert tartışmalar sonunda, gerçi federasyon yöneticileri karşılarındaki tepkiyi türlü düzenbazlıklarla bir ölçüde yumuşatmayı başarmışlardı ama, bir gerçek de olanca çıplaklığıyla ortaya çıkmıştı: Artık ayaklarının altındaki toprak kayıyordu... Enerji işkolunun yıllardır burjuvazi tarafından uyutulagelen işçileri sağlıklı bir arayışın içine girmişlerdi. Uğrunda mücadele vermeden kalıcı haklar elde edemeyeceklerini görüyorlardı. Sarı sendika zincirini kırmadan, işçilerin söz ve karar sahibi oldukları demokratik bir işleyiş kurulmadan başarıya ulaşmanın mümkün olmadığını görüyorlardı.

Hızla artan fiyatların çok altında kalan sözde ücret artışı dışında, sosyal haklarda hemen hiç bir yenilik getirmeyen yeni sözleşme bir acı gerçeği daha ortaya koyuyordu: Toplu sözleşme taslağının hazırlanmasında işçilerin görüşlerine hiç mi hiç başvurulmamıştı. Bu işleyiş bugüne dek böyle gelmişti ama, artık böyle gitmemeliydi. Sözleşme taslaklarını işçiler kendileri hazırlamalı, sendika içi demokrasiyi hayata geçirmeliydiler. Bugün Akköprü işçileri, kendilerini işverene peşkeş çekerek üzerlerindeki sömürüyü katmerleştiren sarı sendikacılara diledikleri gibi davranabilme olanağı vermiyorlar ve sınıf mücadelesindeki saflaşmayı her geçen gün daha iyi kavrıyorlar.

MURAT TOKMAK MAOCULUĞA KARŞI CHP'YE SIĞINIYOR

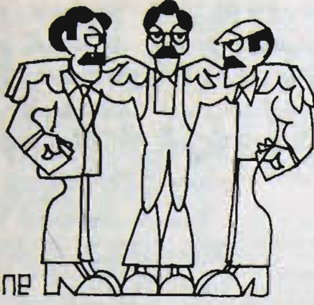
İstanbul'un Silahtarağa bölgesinde Maden-İş'in içine sürüklendiği bunalım sürüyor. Maden-İş bölge temsilcisinin görevinden alınması ile yoğunlaşan bunalımdan yararlanma yollarını arayan Maocular, işçi sınıfı hareketine ihanet misyonlarına burada da devam ediyorlar. Ereğli'de kurulan ve Erdemir işçileri tarafından "sarı" niteliği ortaya çıkarılan "devrimci" Maden-İş sendikasının bu bunalımdan yararlanma yolunu araması, Silahtarağa bölgesinde bir şube açması, Maoculara yeni yeni provokasyon olanaklarını da hazırlıyor.

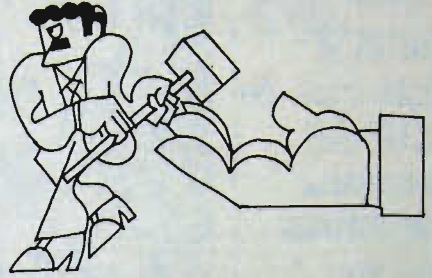
Maocular bu olanaklardan yeni provokasyonlar için yararlanırlarken Maden-İş yönetiminin de Maocularla mücadelede Ecevit'e sığınmaktan başka yol bulamadıkları anlaşılıyor. Maden-İş yöneticilerinden Murat Tokmak Maocuların iğrenç yüzünü sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerine sarılarak, çevirdikleri provokasyonlarla sergilemek yerine selameti CHP'nin söylediklerini tekrar etmekte buluyor.

Murat Tokmak, Silahtarağa bölgesindeki Maden-İş üyelerine yaptığı bir konuşmada "Devrimci" Maden-İş yöneticilerine, 'Ecevit'in CHP Küçük Kurultayında kapitalist ve emperyalistlerin sol gibi gösterip, besledikleri yan güçlerinin Maocular olduğu" açıklamasını ne çabuk unuttuklarını soruyor. Ve devam ediyor: 'Ne çabuk unuttular, Ecevit'in maocu bozkurtlar hakkında 'Sol görüntüsü altında faşizmin oyununa katılanlar' dediğini... Ne çabuk unuttular yardım dilenmeye gittikleri bakanlıklardan hainlikleri sebebiyle ters yüz edildiklerini.."

Sınıf ve kitle sendikacılığı adına öylesine bir yöneticilik ki, zaman zaman işçilerin yanında en keskin "sosyalist" geçineceksin, bilimsel sosyalizmden söz edeceksin, "yeri gelince de" CHP'nin dediklerinin ardına sığınacaksın, CHP'yi kimselere bırakmayacaksın. Ve bunun adına da sınıf sendikacılığı diyeceksin..

İlkesizlik bir kez başlamaya görsün...

TERTİPLER ZAMANINDA GÖRÜLMELİ

ZEKİ KILIÇ

Burjuvazi, iktidarını ve genel sınıf çıkarlarını savunmak, kaybettiği mevzilerini yeniden elde etmek için, değişken koşullara uygun stratejik ve taktik hedefler öngörür ve bu hedeflere ulaşmaya çalışır. Burjuvazinin bu stratejik ve taktik hedefleri, kendisinin işçi sınıfı hareketi ile olan mücadelesinin keskinliği ölçüsünde değişimlere uğrar, biçimlere bürünür.

İşçi ve emekçi sınıfların gelişip güçlenen mücadelesinin her ileri hamlesi, sahip olabileceği her yeni mevzi, egemen sınıfların iktidarından ve onların genel sınıf çıkarlarından söküüp alınan temel taşlarından biri gibidir. Bu nedenle, işçi sınıfı hareketinin burjuvaziden söküp aldığı her hakkı, ondan kopardığı her mevziyi, dişe diş korumak zorunluluğunda olduğu gibi; onun, biçim ve işlevi değişik de olsa aynı hizmeti görecek başka olanaklara kavuşmasına da imkan tanımamak durumundadır.

Faşizm olanca hızıyla tırmanmakta, ülkemizi emperyalizme bağımlı kılan çember, sürekli olarak kıskaç haline dönüştürülmektedir. Gün gün ağırlaşan ve keskinleşen mücadele koşullarının oluşturduğu bu ortamda, olup bitenleri, dayatılan plan ve tertipleri zamanında görmeyi ve kavramayı engellemek için, hiç bir çabadan geri kalınmamaktadır. Tehlikenin üzerini örtmek, onu, yöneldiği işçi ve emekçi sınıflara göstermemek için burjuvazi çok yönlü plan ve tertiplerden, yanıltmalara; kendisine düşman olan güçlerin saflarını zaafa uğratmaya kadar her türlü girişimi ve yöntemi denemekte ve uygulamaktadır.

Faşizm özlemcisi büyük burjuvazi ve onun yönlendirdiği faşist çeteler, işçi ve emekçi sınıflara karşı, ilerici, demokrat ve sosyalist kişi ve kuruluşlara karşı, doğrudan saldırıya geçmekte; örnek katliamlardan toplu katliamlara kadar, tarihte çok sık görülmüş ve görülmekte olan ve mevcut iktidarı, iktidarı yürütememekle itham etmeyi ispata yarayan "büyük" olaylar yaratmak için her türlü araç ve silaha pervasızca başvurmaktadır. Bu durum, bir tarafta, olası faşist iktidarı gerçekleştirebilmek için öngördükleri politik hedeflere uygun ideolojik zemini hazırlamaya hizmet ederken; diğer tarafta, işçi ve emekçi kitleleri, demokratik ve sol güçleri yılgınlığa, örgütsüzlük "tercih"ine "mecbur" etmeye neden olmaktadır.

Ancak faşizm, yalnızca bu yöntemlerle yetinmemektedir. Faşizm, mevcut mevzilerini korumak, yeni mevziler kazanmak ve giderek iktidar olabilmek için, tarihsel deney ve olayların derslerinden yararlanarak kendisine düşman güçlerin zaaflarını artırmak ve derinleştirmek için de, çeşitli taktiklere ve dayatmalara başvurmaktadır.

Büyük burjuvazi, sosyal demokrasinin zaaflarını, özellikle sınıf mücadelesinin keskinleşen dönemlerinde hedef şaşırtmak için, çok iyi kullanabilmenin zengin deneyimlerine sahiptir. Sosyal demokrasinin faşizmin gelişine yol açan tarihsel yanılgısını kitlelere unutturmak için burjuvazinin en önemli ideolojik saldırısı, insanlığın can düşmanı olan faşizm ile komünizmi eşanlamlı sayıp, tehlike olarak göstermesidir. Burjuvazinin sosyal demokrasi kanalıyla uygulamaya koyduğu bu ideolojik taarruz, işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketini, burjuvazinin faşizmi tırmandıran, giderek ona iktidar kapısı açan politik plandaki strateji ve taktik hedeflerini, kitlelere kavratma, gösterme ve bu yolda örgütleyip harekete geçirebilmesini zorlaştırmaktadır. Oysa faşizmin gelişimini önleyen temel güvence, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin örgütlü birleşik gücüdür.

Yine "devrimcilik" adına yola çıkan maocu-goşist akımlar ve bireysel terörcüler, faşist yöntemlerin kullanılışına ve amacına ulaşmasına gerekçe olmaktadır. Böylece burjuvazi, hem yeni mevziler kazanmak için bunları istediği alana çekerek, yapılmasını gerekli gördükleri işlerin gerçekleşmesine uygun zemini ve koşulları hazırlamakta; hem de, "güçlü devlet" gerekliliği imajının oluşmasını sağlayacak ideolojiyi yaygınlaştırmaya çalışmaktadır.

Faşist güçlerce hızlandırılarak sürdürülen katliamlar ve her türden saldırılar ile, bu saldırıların kaynağının üzerine gidemeyen CHP'nin uzlaşmacı tutumu, önümüzde duran görevin önemini ve ağırlığını ortaya açıkça sermektedir. Hele büyük burjuvazinin, doğrudan ve dolaylı olarak yürüttüğü ideolojik taarruz, belirtilen görevlerin önemini daha da artırmaktadır. Faşizmin iktidara gelmek için ulaştığı tehlikeli boyut, yapılması gerekeni bir an bile gecikmeden tarif etmemizi ve hayata geçirmemizi zorunlu kılmaktadır. Özellikle faşizmin, sosyal demokrasiye dayattığı, sosyal demokrasi eliyle ateşteki kestaneleri almak istek ve girişimleri sonucunda oluşturulan toz duman içinde kaybolma durumunda kalmadan, bu girişimlere karşı önlem almaktan demokratlar, ilericiler ve sosyalistler uzak durmamak zorunluluğundadır.

Kısa süre önce yaptığı kongre sonucunda programında ve merkez kadrolarında yaptığı değişikliklerle giderek MHP'lileşen ve faşist bir parti niteliğine kavuşma sürecine giren AP ile CHP'nin koalisyonunu öneren çevrelerin birden ortaya çıkması, bu isteğin büyük burjuvazinin temsilcilerince dile getirilmesi olayı, anlamlı bir gelişmedir. Bu olayla, Ecevit'in, birlikte gerçekleştirmek üzere hemen sonra Demirel'e sunduğu ileri sürülen ve bugüne kadar tekzibi yoluna gidilmeyen öneriler demetinin çakışması; 141-142. maddeleri kaldıracağını söyleyen, 'Avrupa'daki demokrasinin anlamı ve çerçevesi ne ise bizde de o olacaktır' diyen "özgürlükçü demokrasi"ye taraftar olanlar için büyük bir yanılgı ve talihsizliktir.

Ecevit'in "anarşiye karşı işbirliği" gerekçesine dayandırılarak ileri sürdüğü yeni yasal düzenlemelerle, mevcut yasaların antidemokratik yorumlanması; sadece, bugünkü hükümeti, kendisini iktidara getiren kitlesel dayanaktan mahrum edip güçsüzleştirme sürecine sokmayacak, aynı zamanda giderek hükümetin düşüş nedenlerinden biri haline de gelebilecektir. Diğer yanda, faşist nitelikli olan hükümet biçimlerinin uygulamalarına hem yol açacak; hem de, bu tür hükümetlerin yasal hiç bir yeni düzenlemeye ve yeni yorumlara ihtiyaç duymadan dilediklerince hareket edebilme imkanı tanıyabilecektir.

Polisin ve kolluk kuvvetlerinin, sadece vali ve kaymakamların emriyle kişileri, evleri ve işyerlerini arama yetkisine kavuşturulması; emniyet mensuplarını devlet memurluğundan çıkarma gibi hükümlerin "kolaylaştırılmasına" ilişkin yasa değişikliği ile öngörülen emniyet teşkilatında yapılacak yeni düzenlemelerde yargı denetiminden biraz daha uzaklaşma; "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri" yasasında önerilen yasa değişiklikleri ile toplantı ve gösterilerin 72 saat önceden bildirilmesi, mülki amirlerin sözkonusu toplantıları erteleme yetkisini kazanması, böylece de örgütlü kitlesel toplantı ve gösterilerin yeni engellerle daha da zorlaştırılması; özellikle devlet memurlarına ve dernekler yasasına ilişkin, bir anlamda dernekleri kurutan, hareketsiz kılan ve işlevsiz duruma getiren antidemokratik yasal düzenleme, vb. yolundaki önerilerin, "terörizmi önlemek" ile uzaktan yakından hiç bir ilişkisi yoktur. olamaz da.

Tam tersine bu yeni yasal düzenleme ve yasaların antidemokratik yorumlanması önerileri, "terörizmi önleme" bahanesi arkasında, faşizme karşı koyabilecek tek güç olan işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin örgütlenme özgürlüklerine ilişkin demokratik kazanımlarınınve onların örgütlü mücadele yollarının üzerine engeller koymak anlamındadır; ve burjuvazinin, özlemini duyarak yapılmasını arzuladığı önlemlerin de ta kendisidir. "Terörizmi önlemek" üzere çare imişçesine ortaya sürülen bu yeni durum, gerçekte hiç yaşanılmamış yeni bir durum değildir. 12 Mart Muhtırasının da "anarşiye karşı" önlemler demetiyle birlikte ilan edildiği unutulmamalıdır. O günlerde yaratılan ideolojik bulanıklık yüzünden o günkü Türkiye İşçi Partisi'nin zamanında yaptığı tespitin kitleselleşmesi, Partinin kapatılması yüzünden gerçekleşemedi.

CHP, antidemokratik yasal düzenleme ve yorumlardan zaman kaybetmeden vazgeçirtilmelidir. Bilinmelidir ki, bugün için hükümeti "güçlendirmek" amacıyla da olsa getirilen antidemokratik öneriler, yarın olabilecek değişiklikler sonucunda CHP'nin ve CHP'den yana veya üye olanların başına "balyoz harekatı" demek gereğini duymadan, balyoz gibi indirilecektir.

Tüm ilericiler, demokratlar ve sosyalistler bugün, her zaman olduğundan daha çok sorumluluk ve titizlik içinde görevlerini yerine getirmek durumundadırlar. Tespitte gecikme, yanılgılar, böylesi koşullarda geçici de olsa faşizmin karşısında yenilgilere yol açar. Oysa görevimiz, yalnızca yapılması öngörülen ve faşizmin gelişini tehlikeye sokan gelişmeleri saptamakla sınırlı tutulamaz. Görevimiz, aynı zamanda, tehlikeli adımların yerleşmesine fırsat bulabilme imkanı tanımadan, karşı önlem almak, korkusuzca ve birleşik örgütlü güç halinde direnmektir.

TÜRK-İŞ genel grevden sonra

DİSK'le işbirliğini de CHP-AP amacına saptırmak istiyor

1977 yılının Ağustos ayının başında, 2. MC'nin kuruluşundan kısa bir süre sonra Türk-İş Genel Yönetim Kurulu iki konuyu görüşmek üzere toplandı: Tunç'un ortaya attı-?, "genel grev önerisi" ve 'DİSK'le işbirliği." Kurul sadece birinci konuda karar aldı ve bir genel grevin AP-CHP işbirliğini gerçekleştirmek üzere yapılabileceğini açıkladı.

Önceki hafta sonunda da Türk-İş yönetiminin bu kez DİSK'in işbirliği önerisine ilişkin kararı açıklandı. Kararda DİSK'le işbirliğinin kabul edildiği, ancak bunun "komünizme, faşizme ve her türlü totaliter rejime karşıtlığın ilan edilmesi" koşuluna bağlı olduğu açıklandı. Kararın ikinci öğesi ise şuydu: Anarşi ve terörizme karşı etkin bir mücadele verebilmek için CHP ve AP'nin ortak hükümet kurması. Kararda ayrıca, DİSK'le işbirliğinin bir komisyona havale edildiği bildirildi.

Bu kararla birlikte Türk-İş yönetimi bir kez daha büyük burjuvazinin çıkarları doğrultusunda amacından saptırma işlevini sürdürdüğünü gösterdi. İkinci MC'nin kuruluşundan sonra işçi sınıfının MC'ye karşı etkin eylem isteğine karşı koyamamıştı. Ancak bu tepkiyi uysallaştırmak için, işçi sınıfının genel grev silahını AP-CHP koalisyonu amacına saptırarak şaşırtma yolunu seçmişti. Bugünkü koşullarda Türk-İş yönetimi tırmanan faşist terörizme karşı işçi sınıfının örgütlerinin eylem birliği istemine karşı çıkamadı. Fakat bu kez de bu eylem birliğine antikomünist bir yön vererek büyük burjuvazinin istekleri doğrultusuna çevirme çabasına girdi. Türk-İş, DİSK'le işbirliği için antikomünist bir ittifakı şart koşarak, faşist odakları temize çıkarma, MHP'yi ve yan örgütlerini sorumluluktan arındırma kampanyasına da katıldı.

Türk-İş'in CHP-AP koalisyonuyla ilgili kararı, bir yıl önceki kararı aynen tekrarlamasının yanında, AP'yi işçi sınıfının gözünde savunma niyetini de ortaya koydu. Türk-İş, böylece, AP'nin MHP'yle bütünleşmesini simgeleyen son Kongre'sinden sonra, AP'nin bu politikasına karşı çıkmadığını da ilan etmiş oldu. Geçen Pazartesi günü Cumhuriyet gazetesinde Orhan Apaydın'ın da belirttiği gibi, Türk-İş böylece, "AP'nin işçi haklarını kısıtlayıcı ilkelerini de savunma durumuna geliyordu." Ecevit-Demirel görüşmesinden iki gün sonra açıklanan Türk-İş kararı, Demirel'in CHP ile asgari bir işbirliği için öne sürdüğü, DGM'lerin yeniden kurulması, MHP'nin faşist terörizmdeki sorumluluğunun örtbas edilmesi gibi koşulları desteklediğini de belli etmiş oldu.

Türkiye İşçi Partisi Kayseri İl binası, önceki hafta bombalandıktan sonra.

Faşist tehlikenin alternatifi

DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM BİRLİĞİ

FAŞİST BİR DARBE TEHLİKESİNİ ÖNLEMENİN YOLU, BUGÜNKÜ DURUMA "EHVEN-İ ŞER" DİYEREK SIMSIKI SARILMAK, MEVCUT GÜÇLER DENGESİNİ KORUMAYA ÇALIŞMAK DEĞİLDİR. DEMOKRATİK GÜÇLERİN FAŞİST TEHLİKE KARŞISINDAKİ GÖREVİ, FAŞİZMİN GÜÇLERİNİ DEMOKRASİ GÜÇLERİ KARŞISINDA GERİLETMEK, DEMOKRATİK MEVZİLERİ TAHKİM ETMEKTİR. FAŞİST TEHLİKE SADECE BUGÜN İÇİN SAVUŞTURULMAYACAK, YARIN İÇİN DE ETKİSİZ KILINACAKSA, GÖREV, KİTLELERİN ÖRGÜTLÜ GÜCÜNÜ SEFERBER ETMEK, EN GENİŞ EYLEM BİRLİĞİNİ SAĞLAMAKTIR.

Faşist terörizmin yoğunlaşması politik ortamda gitgide daha belirginleşen gelişmelere neden olmaya başladı. Bugünkü hükümetin geleceği uzun süredir tartışma konusu yapılıyordu. Ancak hu tartışmalar, genellikle, hükümete karşı olan ve onu devirerek yerine geçmeye çalışan Milliyetçi Cephe muhalefetinin canlı tuttuğu tartışmalardı. Milliyetçi Cephe partileri, başta AP olmak üzere, hükümeti başarısız ilan etmek ve düşüşünü kaçınılmaz göstermek için yoğun bir propaganda içindeydiler. Bununla birlikte son günlere kadar ülkede doğrudan doğruya ciddiye alınması gereken bir "hükümet sorunu"nun olduğu söylenemezdi. Hükümet, görülebilir bir perspektif içinde "kalıcı" olduğu izlenimini veriyordu. Hükümeti ne kadar başarısız ilan etmeye çalışsalar da, Milliyetçi Cepbe basınının, bir ölçüde gerçekçi davranmak zorunda kalan kalemleri de bu olguyu temsil ediyorlardı.

"KALICILIK" İZLENİMİ

Hükümetin "kalıcılığı" izlenimini güçlendiren faktörler arasında, onun yerini alabilecek iktidar bileşimlerinin olgunlaşmaktan uzak olmaları, kuşkusuz bir yer tutuyordu. AP, parlamentoda gerçekleşecek bir hükümet değişikliği için eski ortaklarını kısa sürede biraraya toplayabilecek bir konumda gözükmüyordu. MSP'nin, yeni bir Milliyetçi Cepbe denemesinden önce bundan böyle artık "iki kez" düşünmeyi yeğleyeceği belli oluyordu. Politik bedeflerini ve stratejisini, olağan bir hükümet değişikliğinden çok başka yöntemlere bağlamış olan MHP ise, bugünkü hükümetin yerini alabilecek formüllerin hesaplanmasında birinci sırada akla gelen bir unsur değildi. Sıralanan bu koşulların biraraya gelmesi, örneğin Feyzioğlu'nun hükümetten ayrılmasının, bir "hükümet sorunu" doğması yönünde hiç bir etkide bulunmamasıyla da görüldü. Tam tersine Feyzioğlu'nun istifası, hükümet yanlısı milletvekillerinin olağanüstü Meclis toplantısı için Ankara'da bulunmalarını kamçılayarak, hükümete eskisinden de kalıcı bir görünüm vermişti. Fakat hükümetin "kalıcılığı" görünümünü destekleyen faktörler sadece hunlar değildi.

Daha önemli faktörler, büyük burjuvazinin ve özellikle emperyalizmin bu bükümet karşısındaki görünürdeki tavırlarında ortaya çıkıyordu. Eylül ayının sonlarına doğru, başta döviz ve taze para sorunları olmak üzere başlıca sorunlarda emperyalist finans kuruluşlarının Ecevit hükümetinin dileklerini yerine getirmeye hazır olduğunun kanıtları kendisini gösterdi. Bu kanıtlara, büyük burjuvazinin hükümet karşısındaki iyimser tutumu da ekleniyordu. Eylül ayı içinde Amerikan silah ambargosu sorununun da şimdilik hile olsa çözümlenmesi, bükümetin "kalıcılığı" sonucunu kuvvetlendiren bir etken oldu.

ALTERNATİF HAZIRLIKLARI

Bütün bu gelişmeler kendisini gösterirken, olayların bir diğer yönüne de YÜRÜYÜŞ'ün sayfalarında dikkat çekiliyordu. TİP Genel Başkanı Behice Boran, YÜRÜYÜŞ'ün daha 5 Eylül tarihli sayısında şöyle diyordu:

"Bütün isteklerini elde ettikten sonra bile emperyalist güçler ve içteki büyük sermaye CHP bükümetine alternatif aramaktan, hazırlamaktan vazgeçmeyeceklerdir. Emperyalizm ve büyük burjuvazi hiç bir zaman tek ata oynamazlar, bele oynadıkları at sosyal demokrat veya "reformcu" damgasını taşıyorsa. "CHP ağırlıklı hükümet"in kuruluşuna bu dış ve iç güçler karşı koymadılar, belki yardımcı bile oldular. CHP da iktidara geldiğinden beri bu güçlere güvence vermek için elinden geleni yaptı ve yapıyor. Ne var ki, bir sosyal demokrat iktidarı tam benimseyemiyorlar, hep kuşkulular. Sosyal demokrat iktidarın düzeni ayakta tutabilmek, sürekliliğini korumak için kendince zorunlu gördüğü değişikliklerden -"reform"lardan- ürküntü duyuyorlar."

Boran, 'Hükümetin Geleceği' başlıklı bu yazısında, Avrupa burjuvazisinin bu konuda çok daha deneyli olduğunu belirttikten sonra şöyle diyordu:

"ABD'nin de, bizim burjuvazinin de sosyal demokrasiye Avrupa burjuvazisi kadar bile tahammülleri yok. Her ikisinin tercihi AP. Ama AP'nin eskisi gibi tek başına iktidar olabilmesi şüpheli olduğundan CHP veya MHP ile koalisyon gerekebilir. CHP iktidarda tutunamaz da düşer veya düşürülürse, ardından bir CHP-AP koalisyonunun pek olasılığı olmaz. CHP böyle bir koalisyona girmeyi göze alamaz. ABD ve yerli büyük burjuvazi için de CHP-AP koalisyonu CHP iktidarından önce öyle bir iktidarı önlemek üzere geçerliydi. AP tek başına iktidar olamayacaksa, AP MHP koalisyonunu yeğlerler şimdi."

TİP Genel Başkanı YÜRÜYÜŞ'ün geçen sayısında yer alan "Sağdaki Manevralar" yazısıyla da, hükümete karşı alternatif hazırlama çabalarının devamını dikkati çekiyor ve ABD'nin ve büyük burjuvazinin tek başına veya MHP ile bir AP iktidarını yeğlediğini yeniden belirtiyordu.

Bu değerlendirmeler, Ecevit hükümetinin "kalıcılığına" ilişkin izlenimlerin, olguların sadece tek bir yönünü yansıttığını vurguluyordu. Emperyalizmin ve büyük burjuvazinin elinde CHP hükümetine karşı alternatifler vardı ve bunlar, birinci seçenek olarak AP aracılığıyla parlamenter bir paravana arkasında diktatörlüğünü pekiştirmek ve ikinci seçenek olarak açık askeri diktatörlük yoluna gitmekti. Hükümet sorununun bu yönleri sağcı ya da "yansız" gözüken büyük burjuva basını tarafından gözlerden uzak tutulurken, bilimsel sosyalist hareket tarafından dile getirildi.

Son zamanlarda bir "hükümet sorunu" kendisini henüz açıkça göstermemiş de olsa, "hükümetin alternatifi" sorunu en geniş çevrelerin önüne geldi. Bu sorunun gündeme gelmesi, CHP-AP işbirliği taraftarlarının ya da öyle gözükenlerin bu istekleri doğrultusunda bazı ipuçları görmelerinin sonucu değildi. Bir Ecevit-Demirel görüşmesi gerçekleştiyse de, bu buluşma, CHP-AP işbirliği beklentilerini doğrulama sonucunu vermedi. Tam tersine AP'nin son kongresi, bu beklentileri bir kez daha zayıflattı. Bunun yanında, bugünkü hükümetin yerini alabilecek başka iktidar formüllerinin oluşması ya da hazırlanması yönünde de somut

TÜSİAD IMF

IMF ve Dünya Bankası "demokrasi" için para vermezmiş!

TÜSİAD Başkanı Berker: IMF ve Dünya Bankasından talimat getirdi.

YİGİT GÜNEL

Türkiye'nin dışardaki itibarını gözlemek ve dışardan Türkiye'ye bakmak isteğiyle TÜSİAD yönetim kurulundan altı üye Washington ve New-York çevrelerinde on gün süren bir geziye katıldılar. Başka bir anlatımla ağababalarına, uluslararası tekellere danışmaya gittiler. Başta Dernek baş-

HÜKÜMETİ VE EMNİYET YETKİLİLERİNİ UYARIYORUZ

Faşistler Adana Tekel Fabrikası'nda yeni cinayetler peşinde

Fabrikadan çıkarılan faşistler "fabrikayı komünistlere bırakmayacağız" söylentileriyle havayı gerginleştiriyor

Faşist örgütlerin Elazığ, Malatya ve Sivas'tan sonra Güney Anadolu'nun işçi sınıfının yoğun olarak bulunduğu en büyük kenti Adana'yı hedef seçtikleri YÜRÜYÜŞ'te daha önce belirtilmişti. Adana'da faşist terör özellikle Eylül ayının başından itibaren yoğunlaştı. 1600 kadar işçinin çalıştığı ve 250 MHP'linin MC döneminde yerleştirilmiş bulunduğu Tekel Sigara Fabrikası'nda ilerici işçilere saldıran faşistler İsmail Korkmaz'ı ağır yaraladılar. Olaydan sonra fabrika işçilerinin işyerinin faşistlerden temizlenmesi için başlattıkları direniş üzerine, fabrikanın karşısında bulunan Tek Gıda-İş'te toplanan işçiler üzerine açılan ateş sonucunda 4 işçi yaralanmıştı. Bu olaylardan kısa bir süre sonra Adana'nın Kadirli ilçesinde bir ilerici öğretmenin ölümüyle sonuçlanan olaylar patlak vermişti.

Tekel fabrikasında yaratılan terörden sonra, ilerici işçilerin kararlı direnişi üzerine işyerinde yuvalanmış olan faşistler tazminatlı olarak işten çıkarıldı. İşten çıkarılan faşistlerin son günlerde yeni saldırı ve cinayet planlarına giriştikleri haber alındı.

İşyerindeki faşistlerden Aysel Pektaş'ın işçiler arasında dolaşarak yürüttüğü söylentilere bu konuda özellikle dikkat çekiliyor. Ülkü Ocakları yöneticilerinden biriyle de ilişkisi bulunduğu belirtilen Aysel Pektaş, fabrikadaki son olaylardan önce işçiler arasında "Tekel fabrikası komünistlere mezar olacak" gibi tehditleri yaymıştı. Pektaş'ın şimdi de işçiler arasında "Biz burada çalışmayacağız, ama komünistleri de çalıştırmayacağız" gibi söylentileri yaydığı bildiriliyor.

Tekel fabrikası işçileri arasında yayılan bu söylentiler, faşistlerin yitirdikleri bir mevziyi korumak için yeni planlar peşinde olduğunu gösteriyor. Fabrika işçileri bunu dikkate alarak resmi makamlara yazdıkları yazılarla muhtemel olaylara karşı hükümeti uyardılar ve önlem alınmasını istediler.

Tekel Fabrikası'nda yeni olayların planlandığı gün gibi ortadadır. Önceden belli olan bu gelişmelerin önüne geçilememesinin sorumluluğu, gerekli önlemleri önceden almayan hükümetin olacaktır. Hükümeti ve Adana'daki yetkilileri, duruma eğilerek yeni saldırılara meydan bırakmamaları için uyarıyoruz.

---

bir gelişme yoktu. Bununla birlikte "hükümetin alternatifi" sorunun gündeme gelmesinin ya da getirilebilmesinin bir başka nedeni vardı: Faşist terörizme son verilmemesinin, Ecevit hükümetine "parlamento üstünden" bir müdahale için gereğinden çok gerekçeyi hazırlamış olması.

ASKERİ MÜDAHALE OLASILIĞI

Son iki hafta içinde, hükümetin "terörizm" sorununa çözüm bulamadığı takdirde bir askeri darbenin kaçınılmaz hale geleceği konusunda büyük burjuva basınında bol bol yorumlar yer almaya başladı. Bir askeri darbe olasılığından açıktan açığa söz etmeyenler, bugünkü hükümetin önünde "başarıdan başka alternatif olmadığını" tekrarlayarak aynı sonuca varıyorlardı. Böylece, bir askeri müdahale olasılığını önlemek için, hükümete değil ama, "devlete sahip çıkmak" "demokratik rejimin kurumlarına sahip çıkmak", bunun için

Parlamentodaki siyasal partiler, özellikle CHP ve AP arasında işbirliği sloganları arkasında, demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayacak yeni tertipler için ortam hazırlanıyor.

"siyasi partiler arasında asgari müştereklerde birliği sağlamak" yollu öneriler de birbirini izlemeye başladı. Cumhurbaşkanı Korutürk ile Genel Kurmay Başkanı Evren'in 29 Ekim mesajları, kendi açılarından, bu önerilerin en yüksek makamlardan dile getirilmesi anlamını taşıyordu.

DEMOKRATİK GÜÇLERİN ALTERNATİFİ

"Hükümetin alternatifi" sorununun gitgide bu kadar açıklıkla gündeme gelmesi, bir başka temel sorunu da aynı önemde gündeme getiriyor: *Faşist bir darbe ya da faşist bir hükümet biçimi olasılığının alternatifi.* Bugün, iktidardaki Ecevit hükümetinin alternatifinin ne olduğu yolundaki sorudan çok asıl önemli olan, hükümetin başarısızlığının Türkiye'yi götürmekte olduğu ileri sürülen (ve adı açıkça faşist olan) bir askeri darbeye karşı demokratik alternatifin ne olduğu sorusudur. Soruyu sadece birinci kısmıyla ortaya atmak, demokrasi güçlerini mücadeleye değil, karamsarlığa itmek, onların önündeki görevleri gözden uzaklaştırmak olur.

Faşist bir darbe ya da faşist eğilimli bir iktidar biçiminin oluşmasını önlemek güncel görevdir. Fakat bu tehlikeyi önlemek, ancak mücadelenin somut perspektiflerini çizerek, demokrasi güçlerinin alternatifini ortaya koyarak mümkündür. Demokrasi güçlerinin faşist bir darbe olasılığına karşı savunacakları alternatif ise bugünkü hükümetin olduğu gibi kabul edilmesi, onun kayıtsız şartsız desteklenmesi değildir. Böyle bir politika, faşist bir darbe tehlikesinin önlenmesi değil, sadece mümkün olduğu kadar savuşturulması anlayışıyla bağdaşabilir. Oysa sorun, faşizm güçleriyle demokrasi güçleri arasındaki güçler dengesinin mevcut durumunun korunması değildir. Mevcut güçler dengesini korumaya, onu olduğu gibi sürdürmeye yönelik girişimler, ister istemez, bugünkü durumdan yararlanan faşist güçleri cesaretlendirecektir. Öyleyse asıl sorun demokrasi güçlerinin faşizm güçleri karşısında daha da güçlendirilmesi, demokratik mevzilerin faşist güçlerin saldırısına karşı tahkim edilmesidir.

Demokratik mevzilerin tahkim edilmesinin yolu, bugünkü hükümeti ayakta tutan destekleri artırıp güçlendirmekten çok daha ötede, faşist tehlikeye karşı en geniş emekçi kitlelerin örgütlü olarak seferber edilmesinden, demokratik güçlerin eylem birliğinin sağlamlaştırılmasından geçmektedir. Bu nedenle demokratik güçler emekçi kitlelerin örgütlerini koruyup güçlendirmede, bu örgütleri işlevleri doğrultusunda faşist tehlikeye karşı harekete geçirme yolunda her türlü olanağı değerlendirmek durumundadırlar. İşçi sınıfının ve emekçi halk kitlelerinin örgütlerinin güçlendirilmesinin yanında, örgütlü ya da örgütsüz en geniş kitlelerin düzenli, birbiriyle uyumlu eylemlerinin örgütlenmesi zorunludur. Demokratik güçlerin faşist tehlikeye karşı alternatifi, böylesi kitlesel, en geniş güçlere dayanan bir mücadelenin koşullarının yaratılmasıdır.

Demokratik güçlerin iş ve eylem birliğinin güçlendirilmesi, faşist tehlikeye karşı kitlelerin örgütlü gücünün seferber edilmesi, hükümet düzeyinde de faşist odaklara karşı etkin girişimlerin gerçekleştirilmesinin temel koşuludur. Kısacası faşist tehlikeye karşı alternatif, mevcut durumun her ne pahasına olursa olsun savunulması değil, faşist tehlikeyi püskürtecek koşulların yaratılmasıdır.

---

ve Dünya Bankası'na aracılık etti

kanı Feyyaz Berker, Genel Sekreter T. Güngör Uras ve ünlü işadamları Şakir Eczacıbaşı, Melih Özakat, Jak Kahmi, Ali Koçman bu geziye katılanları meydana getirdi.

Bu gezinin sonuçlarını kapsayan bir "kara renkli rapor" kamuya açıklandı ve hükümet yetkililerine sunuldu. 18 maddelik ve 5 sayfalık bir özet niteliğindeki bu raporun herhalde daha geniş bir biçimde olanı hükümetin yetkili kişilerinin gözleri önüne serildi.

"Carter yönetimi, Uluslararası Finansman Kuruluşları ve Bankalar Ecevit hükümetini destekliyor ve hiç değilse benimser görünüyor ve devamlılığına inanıyor" gibi cilaların altında gerçekte çok sert bir eleştiriler dizisine yer verildi bu raporda...

Dünya Bankasının, IMF'nin, Washington hükümet çevrelerinin ve yurt dışındaki Türk yetkililerinin görüşleri olarak sunulan bu eleştiriler ve açıklamalar özetle şöyleydi:

"— İç politika sürtüşmeleri, öldürme olayları dışarda ilgi görmüyor,

— Kıbrıs sorununa ilgi azalmış, Türk-Yunan ihtilafı ve Ege sorunu daha ciddi,

— Türkiye'nin "üçüncü dünyaya yaklaşım arayışları" ciddiye alınmıyor,

— Türkiye kredi itibarını tamamen yitirmiştir. Bu itibarın sağlanması için birşeyler yapılması zorunludur. Türkiye'nin durumun ciddiyetinin farkında olmadığı görüşü hakimdir,

— IMF meşhur "yeşil ışığını" henüz yakmamış veya "yakılan ışık sönmüştür". Bankalarda "ışık bekleyişi" vardır.

— Türkiye'de olumsuz gelişmelere özür olarak "demokrasiden" söz edegelinmektedir. Demokrasi başkasının parası ile yaşayamaz,

— Dünya Bankası uzmanları Türkiye için tekstili bile fazla görmektedir."

Ve sonuçla kendi görüşlerini öne süren TÜSİAD yetkilileri, kendi tavsiyelerini sıraladılar:

"— İyimser bekleyişin aksine, borç ertelemeleri ve taze para konusunda 150 milyon dolarlık Dünya Bankası kredisi dışında herhangi bir gelişme olmadığı anlaşılmaktadır.

— Taze para ve kredi konusunda daha önce başlayan girişimler 'buzdolabına girmiş' görünmektedir.

— IMF'nin yeni yeşil ışığı ve Kasım ayındaki önemli temasların sonuçları bankalar tarafından beklenmektedir.

— IMF Kasım ayında bir dizi öneriler demeti ile gelecektir. Bu paketin en önemli noktaları, kur ayarlaması, iç tüketimi kısıcı önlemler ve ücret sınırlaması olacaktır.

— ABD, Türkiye'de kendilerine ekonomi hakkında doğru bilgi verecek kişiler, hatta kişi bulamamaktadır.

— IMF ve özellikle Dünya Bankasının Türk ekonomisindeki gelişmeler konusundaki bilgi eksikliği, yanlış bilgi ve çarpık bilgileri bariz bir şekilde dikkati çekmektedir."

Evet, gelelim bizim sonuçlarımıza.

Bunun ardından işadamlarımızın da bir dizi isteğinin geleceği ortadadır. Hiç bir seyahat karşılıksız değildir. İşadamları seyahatlerinin sonucunda bazı taleplerde bulunacaklardır.

Bunlardan en önemlisi aktardıkları uluslararası tekellere bağlı kuruluşların önerilerinin yerine getirilmesidir.

Bunun da altında bir tehdit yatmaktadır: "Başkasının parasıyla demokrasi olmaz."

Ve sonra denmektedir ki, "uluslararası tekellerin isteklerini yerine getirin."

Peki, nedir bu isteklerin özü? Tekellerin çıkarlarının korunması ve büyük halk kitlelerinin ekonomik baskı altında tutulması, ücretlerin dondurulması, sanayinin bütünüyle yabancı kontrolüne verilmesi.. Eğer bütün bu istekler yerine getirilirse, Türkiye'ye yabancı tekeller hayat hakkı verecektir. Ve bu arada "anlarsınız ya.." korkusunun hükümete ve kitlelere kabul ettirilmesi sağlanacaktır. Kimdir bu mektubun ulağı? Yabancı tekellerin Türkiye'deki işbirlikçileri, işadamlarımız...

İnsanın aklına sadece bir soru geliyor: "Böylesi bir sistem içinde, böylesi bir kurtuluş, kurtuluş mudur?"

Bu soruyu Maliye Bakanı Müezzinoğlu bile kendi kendisine sormalıdır. Yoksa, bunun hemen ardından, tekellerin bu isteklerine boyun eğilmesinin ardından yeni istekler gelecektir. Yetkililerden kişisel becerilere dayalı olarak baş istenmesi olasılığı güçlüdür. Ücretlerin dondurulduğu gibi bakanların da değiştirilmesi gündeme gelebilecektir.

MHP DOSYASI

EYLÜL VE EKİM AYLARINDA

✱ MHP ve ÜGD üyesi 10 faşist 25 yıl hüküm giydi, 2 faşist müebbed hapse mahkum edildi

MHP İskilip İlçe 2. Başkanı (en solda) silahlarıyla yakalandıktan sonra

27 Ekim: İstanbul'da bir kişiyi öldürmekten sanık olarak aranan ÜGD üyesi Nihat Kaya tutuklandı.

MHP Gültepe Gençlik Kolları üyesi Murat Yıldırım tarafından verilen tabancaları alarak iki öğrenciyi yaralayan üç faşist hakkında 24'er yıl hapis istemi ile dava açıldı.

Sivas ÜGD şubesi üyeleri Adliye karşısında gösteri yaptıktan sonra etrafa ateş açarak kaçtılar.

28 Ekim: Devrimci bir genci bıçakla yaralamaktan sanık olan bir faşist 2 yıl 8 aya mahkum oldu.

29 Ekim: Malatya'da bir grup MHP yanlısı Hasret adlı dergiyi almak istemeyen bir kişiyi öldürdü.

Lapseki MHP İlçe Başkanı Mehmet Çırak ve oğlu, sol görüşlü olduğunu iddia ettikleri yeğenlerini demir çubuk ve sopalarla dövdüler.

30 Ekim: Çorum Saztorunlar köyü yakınlarında 25 Ekim akşamı bir otomobilde çok sayıda silah, mermi ve patlayıcı maddelerle birlikte yakalanan ve aralarında MHP İskilip ilçesi ikinci başkanının da bulunduğu beş kişi tutuklandı.

Sivas Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Yunus Şendeniz'in nikah törenine saldırarak, bir kişinin ölümüne ve iki kişinin de yaralanmasına yol açan ÜGD üyesi 5 kişi gözaltına alındı, olaya karıştığı belirlenen üç kişi aranıyor.

31 Ekim: Bir kişiyi öldürmekten sanık olarak yargılanan Veli Can Oduncu adlı bir faşistin duruşmasında, avukatı sanığın deli olduğunu ve adli tıpta muayene edilmesini istedi.

Ferhat Tüysüz adlı bir faşist, çeşitli cinayet ve saldırı olaylarına karıştığını ve bu saldırıları MHP'den aldığı silahlarla yaptığını itiraf etti. Tüysüz hakkında müebbet hapis istemi ile dava açıldı.

1 Kasım: İstanbul Fatih'te yaralanan bir kişi, kendisini Siirt ÜOD Başkanının kardeşi Beşir Ertek'in yaraladığını söyledi.

2 Kasım: İstanbul Bayrampaşa Cezaevinden, çeşitli cinayet ve yaralama olaylarından sanık 13 faşist kaçtı.

Denizli'de bir öğrenci MHP İl binası önünden geçerken yaralandı.

✱ MHP ve yan kuruluşlarının üyesi 175 kişi gözaltına alındı, 110 kişi tutuklandı.

✱ MHP üyesi 35, ÜGD ve ÜOD üyesi 349, diğer MHP yan kuruluşu üyesi 20 kişinin faşist terör olaylarına doğrudan katıldığı saptandı.

Faşist terörün arkasından her yerde MHP çıkıyor

Faşist terörün arkasında örülü MHP ağı, bütün gizleme çabalarına rağmen hergün biraz daha açığa çıkıyor. YÜRÜYÜŞ, bir süredir faşist terör olaylarıyla ilgili olarak ele geçen kanıtlara ve bu olayların faillerinin resmen açıklanan ya da doğrulanan kimliklerine dayanarak bir "MHP Dosyası" düzenliyor. Bu bilgilere göre Eylül ve Ekim ayları içinde MHP üyesi 35, ÜGD ve Ülkü Ocakları üyesi 349 ve kendilerine "ülkücü" diyen diğer kuruluşların üyesi 20 kişinin faşist terör olaylarına doğrudan doğruya katıldığı saptandı. Yine bu bilgilere göre sözü geçen örgütlerin üyelerinden 175 kişi gözaltına alındı, 110 kişi tutuklandı. Bu arada Eylül ve Ekim aylarında sonuca bağlanan mahkeme kararlarıyla MHP ve ÜGD üyesi 10 faşist terörist toplam olarak 25 yıl hüküm giydi. Geçen yıl 19 Nisan gecesi Çorum'un Osmancık ilçesinde Mustafa Kuru ve Hüseyin Yılmaz adlarındaki işçileri Ülkü Ocakları binasının balkonundan ateş ederek öldüren İbrahim Gökalp ile Yusuf Karakuş'un ölüme mahkum edilmesinden sonra, cezaları müebbed hapse çevrildi.

Önceki hafta içinde MHP'nin faşist terör içindeki doğrudan sorumluluğunun kanıtlarından biri de MHP'nin Çorum İskilip ilçesi ikinci başkanının çok sayıda silah, mermi ve patlayıcı madde ile ele geçirilmesi oldu. 25 Ekim gecesi İskilip'ten Çorum'un İnalözü köyüne gitmekte olduğu belirlenen Mustafa Delikücük yönetimindeki 06 HP 566 plakalı Mercedes marka otomobil, jandarma tarafından Saztorunlar köyüne bir kilometre uzaklıkta durduruldu. Arabada yapılan aramada, otomobilde bulunan MHP İskilip ilçesi 2. başkanı Ahmet Temiz'e ait olduğu anlaşılan bir torba içinde 2 adet tabanca, 1394 adet tabanca mermisi, 5 adet dinamit lokumu, 3 adet dinamit kapsülü, bir av tüfeği, 23 adet av tüfeği fişeği ve çok sayıda "Tanrı Türkü Korusun" yazılı bozkurt amblemli anahtarlık ele geçirildi. Otomobilde şoför Mustafa Delikücük ve Ahmet Temiz yanında, Çorum'un Saz köyü öğretmeni Faik İbük, Agah Türk ve Emdivaz Soyaslan adlı hüere elemanları bulunuyordu.

Bu arada, Ahmet Temiz'in, MHP İskilip ilçe başkanı Hüseyin Mıhçı'ya hitaben jandarmanın takibi sırasında yazdığı, ancak ulaştıramadığı, "ağabey yakalandık" sözleri bulunan bir pusula da aramada ele geçirildi. Bu pusulada, arabadaki silah ve patlayıcı maddelerin planlı biçimde bir başka yere nakledilmeye çalışıldığı biçiminde yorumlanıyor.

Bu arada MHP yetkililerinin faşist terör olaylarının yakalanan faillerini kendileriyle ilişkisiz göstermek için başvurduğu gülünç yöntemlere yenileri ekleniyor. MHP üyelerinin ele geçen silahlı fotoğraflarının bir piyes provasına ait olduğu masalının uydurulmasından sonra, geçtiğimiz hafta da, geçen yıl Zeytinburnu'da ilerici işçi Erol Doğan'ı öldürmekten sanık ve 24 yıl hapsi istenen Veli Can Oduncu'nun akıl hastası olduğu iddia edildi.

MHP'nin ördüğü terör ağının her gün yeni bir ilmiğini ortaya çıkaran kanıtlara dayanarak, bu partinin ve yan kuruluşlarının kapatılması amacıyla harekete geçmek için vakit çoktan gelmiş ve geçmektedir. Bu yolda yitirilen zamanın sorumlusu, basiretsiz tutumuyla faşist mihrakları cesaretlendiren hükümet olacaktır.

MHP'NİN FEDERAL ALMANYA'DAKİ ÖRGÜTLERİ VARLIĞINI SÜRDÜRÜYOR

Türkiye'li işçilerin aileleriyle birlikte 1 milyonu aşkın bir topluluk oluşturduğu Federal Almanya, MHP'nin öteden beri bilinen başlıca faaliyet alanlarından. Geçtiğimiz hafta içinde MHP, Federal Almanya'nın çeşitli kentlerinde Türkeş'in de katıldığı toplantılar düzenledi. Antifaşist kamuoyunun tepkilerine yol açan ve "folklor gösterisi" adıyla düzenlenen bu toplantılar demokratik güçlere karşı açık bir saldırı niteliğindeydi.

Bu faşist cinayet çetesinin Federal Almanya'daki çalışmaları, yapılan son toplantılarla yeniden güncelleşti. Hatırlanacağı

MHP'YE PERDE ÇEKMEK HÜRRİYET'E DÜŞTÜ

"Adım Ferhat. 16 yaşındayım. Birgün canımız sıkılıyordu, çıkıp öldürecek adam aradık."

Bu alçakça itirafı, eli kandan tetik çekemez hale gelmiş bir faşist yapıyor. Adı Ferhat Tüysüz. 6 Ekim günü İstanbul'da üzerinde 14'lü Browning marka bir tabanca ve 38 kalibrelik Smith Wesson tabancalara mahsus sekiz mermi ile yakalandı.

Hürriyet gazetesi haberi "Korkunç İtiraf" başlığıyla, Tüysüz'ün ifadesini de olduğu gibi alarak, sekiz sütun üzerinden verdi. Hürriyet "Gencin ifadesi, anarşinin boyutlarını, acımasızlığını, çocuklarımızı ne duruma sürüklediğini, bütün açıklığı ve dehşetiyle ortaya koyuyor" diyor ve "Gencecik bir çocuğun yaptıkları ve düşünceleri, acımasızlığı, başkentte, ister sağda, ister solda olsun, eylemcilerin ruh yapılarını ortaya koyan çok önemli bir belge olarak değerlendirilmeye başlandı" diye ekliyordu.

Peki, bu "gencecik çocuk" neler yapmış? "Ülkücü" arkadaşlarıyla birlikte, canı sıkılınca öldürecek adam aramaya başlamış; "Şişli örgütleri"nden silah alarak adam öldürdükten sonra, "Beyoğlu Örgütleri"ne gidip sabaha kadar saklanmış; kendi silahı ile yaralanan arkadaşlarını bir öğrenci yurduna götürüp tedavi etmiş; "karşı görüşlü" bir gazeteyi okuyana kızıp silahını boşaltmış; aklına estiğinde kahveleri taramış... Bütün bunlardan sonra da şimdi, bütün samimiyetiyla pişmanlık duyuyormuş! Zaten yaptığı bu işlerden elde ettiği menfaat de üç-beş kuruş harçlık ile karın doyurmaktan öteye geçmemiş! İlk olaylardan sonra adam öldürdü diye tebrik edenler, son zamanlarda harçlık bile vermiyor, hatırını sormuyorlarmış!..

Hürriyet'te yayımlanan ifadesinde bu "masum" itirafları bir bir yapıyor Ferhat Tüysüz. Akıl hastalığı, piyes aktörlüğü safsatalarına son günlerde bir de bu "çaresizlik", "masumiyet" eklendi. Hürriyet gazetesi de, faşist katilleri bu şekilde lanse ederken, adeta ilgi çekici bir macera öyküsü anlatıyordu. Hürriyet'in haberinde Ferhat Tüysüz'ün bir silahı alıp, diğerini verdiği, adam öldürdükten sonra saklandığı "örgüt"ler hangi örgütlerdir, hangi parti ya da derneklerdir, hiç mi hiç adı verilmiyor. "Usta bir gazetecilik"le bu "örgüt"lerin adı atlanıvermiş. Hatta Ferhat Tüysüz hangi "taraf"tandır, bunu bile es geçmiş. Pes doğrusu!

Hürriyet MHP ve yan örgütlerinin nasıl birer cinayet şebekesi olduğunu böyle "habercilik"lerle gözden kaçıracağını mı sanıyor? Cumhuriyet yazarı Uğur Mumcu'nun da söylediği gibi, "Bütün bunlar (manyaklar, sapıklar vs.), terörist eylemlerin amaç ve yöntemlerinin başka perdelerde yansımasına yol açmaz. Bu gibi olayları bir yana itip, terörist eylemlerin ardındaki örgütleri ve siyasal güçleri bulup, çıkarmak gerekiyor."

Hürriyet'in MHP'yi bu çirkinlikte temize çıkarma çabasının üstünden henüz üç gün geçmemişti ki, Ferhat Tüysüz adlı bu "genç çocuk" 12 "ülkücü" katille İstanbul Bayrampaşa Cezaevi'nden kaçtı. Hürriyet bu kez yakayı fena ele vermişti.

Faşistlere çeşitli yollarla arka çıkmaya çalışanların bu rezilliklerine bir son verilecek.

Hükümet MHP'nin neo-nazılerle işbirliğini açıklamalıdır

Türkiye'li işçilerin ve Federal Alman demokratik güçlerinin tepkisi karşısında Türkeş Frankfurt'ta konuşamadı

üzere, Anayasa Mahkemesi Temmuz 1976'da Avrupa Konseyi'nde bile tartışma konusu olan zorbalık kaynağı örgütlerini kapatması için MHP'yi uyarmıştı. O günlerde MHP yöneticileri bir yandan Almanya'da örgütleri olmadığını söylerken, diğer yandan da bir süre sonra bu örgütlerini kapattıklarını söyleyerek birbirleriyle çelişen açıklamalar yapmışlardı. Gerçekte, MHP Almanya'da birçok örgüte sahipti. Türkeş, Mart 1975'te oradaki MHP örgütleri tarafından davet edilmiş ve MHP Avrupa Örgütünün kurultay toplantısına katılmıştı. Yine o günlerde Federal Alman Devlet Güvenlik Örgütü'nün parlamentoya sunduğu bir raporda, Türkeş'in "ani bir karar"la gittiği Almanya'da, Aşağı Saksonya'daki bir merkezden yönetilen 30 kadar MHP örgütü bulunduğu belirtiliyordu. Rapora göre, örgütler "hücre" diye adlandırılıyor ve direkt olarak MHP Genel Merkezi'ne bağlı olan bu örgütlerin bin "militan üyesi" bulunuyordu.

Federal Alman "güvenilir" kaynaklarının MHP hakkındaki bu açıklamalarına daha sonra başkaları da eklendi. Mayıs 1976 da Avrupa Konseyi'nde konuşan Hollanda delegesi Dankert, kendi ülkesinde faşistlerin faaliyetlerinin yakından izlenip, dosyalar hazırlandığını söylemiş ve MHP'nin Hollanda'daki örgütlenmesinin Almanya'dan yönetildiğini belirterek, *"Bir Avrupa Konseyi ülkesinde, zorla faşist eğilimli bir grup, Avrupa'daki vatandaşlarını haraç altına alamaz"* demişti.

Haziran 1976'da, Kuzey Ren-Westfalya eyaleti İçişleri Bakanı aynen şunları söylüyordu: *"MHP Dernekler Kanununun ilgili maddesine uygun olarak 9.4.1974'te Kempten Allgau'da yabancı dernek olarak tescil edilmiştir. Dernek faaliyetlerini bölge örgütleri ile yürütmektedir. Onlardan birinin merkezi Köln'dür."*

MHP'nin varolan yasalara açık bir aykırılık taşıyan Federal Almanya'da kurduğu örgütlerin ayyuka çıkması, oradaki Türkiye'li işçiler üzerinde estirdiği terör, Anayasa Mahkemesi'nin MHP'yi uyarmasına yol açtı. Ve MHP o günlerde bu örgütlerini kapattığını açıkladı. Ancak daha sonraki gelişmeler, bunu tartışmasız biçimde yalanlıyordu.

Alman gazeteci Jürgen Roth Eylül 1976'da Türkiye'ye yaptığı bir gezide ANKA ajansına yaptığı açıklamasında, MHP'nin tabelalarının hâlâ durduğunu, ancak çalışmalarını daha dikkatli biçimde, yasal işçi dernekleri görüntüsü altında sürdürdüğünü söyledi. J. Roth, MHP ile Alman neo-faşistleri arasında doğrudan ilişki olduğunu, birlikte toplantılar düzenlediklerini de belirtiyordu.

Alman gazetesi *Süddeutsche Zeitung* da Temmuz 1978'de *"Bozkurtlar rakiplerine muşta, yumruk, bıçak, hatta tabanca ile saldırıyorlar. Bozkurtlar başucunda Ecevit'in resmini asan bir işçiyi, Milliyet okuyan bir Türk'ü bıçakladı ve bir işçi derneğini bastılar."* diyerek, tepki gösteriyor ve Bonn'daki Türk Elçiliğinde çalışma ataşesi olarak bulunan Kengerli'nin Almanya'daki MHP faaliyetlerinin gerçek yöneticisi olduğunu, Frankfurt Konsolosluğu'ndaki ataşenin de faşistlerin bir yürüyüşünü düzenlediğini belirtiyordu. Türkiye'de Anayasa Mahkemesi'nin kararı üzerine MHP'nin Almanya'daki örgütlerini görünüşte kapadığını belirten gazete, faşistlerin çalışmalarını Ülkücüler Derneği, İslam Derneği, Cami Yardımlaşma Derneği gibi kuruluşlarda sürdürdüklerini ve bu örgütlerin yayınladıkları bildirilerde "bir komünist öldüren cennete gider" şeklinde talimatlar verildiğini yazıyordu. Alman polisi de aynı günlerde yaptığı bir baskında çok sayıda vurucu ve kesici aletler ele geçirmişti.

Türkeş'in Almanya'ya son gidişi bu geçmişle birlikte düşünülmelidir. Geçtiğimiz günlerde önce Dortmund'da, sonra da Frankfurt'ta yaptığı toplantılar, MHP'nin Türkiye'de azgınlaştırdığı terörizme paralel olarak, Almanya'da da saldırganlığını artırması amacına yöneliktir. MHP bu toplantılarla, yaban ellerdeki uzantılarına taze kan ve ruh vermektedir! Kuşkusuz, Alman "kandaşları" neo-faşistlerle ilişkileri pekiştirmeyi de ihmal etmeden.

MHP'nin Federal Almanya'daki neo-nazi örgütlerle ilişkileri de gerek Batı Alman, gerekse Türkiye basınında ortaya konmuştu. Federal Almanya'nın metal işkolundaki en büyük sendikası olan IGM'nin 6 Eylül tarihli dergisinde, Türkeş'in bu yıl Mayıs ayında Almanya'da bulunduğuna dikkat çekilerek, bu ziyaretin faşist Strauss'un partisinin yöneticileriyle bir buluşmayı amaçladığını açıklıyordu. YÜRÜYÜŞ'ün 26 Eylül tarihli sayısında geniş olarak yer alan bu yayında, ayrıca Gestapo'nun 1944'te Türkeş hakkında hazırladığı bir rapora da yer veriliyordu.

Ancak bu niyetler, Almanya'daki demokratik çevrelerin beklenenin de ötesinde sert bir tepkisiyle karşılaştı. Alman Sendikalar Birliği (CGB) Kuzey Westfalya Eyalet Başkanı Bleicher, toplantıların *"Halkları birbirine karşı kışkırtma suçu kapsamına girdiği, bu bakımdan kamu düzenini ve güvenliğini bozmaya yönelik olduğu"* gerekçesiyle yasaklanmasını istedi. Bleicher, *"Almanya'da 'ülkücü'lerin bir süredir Alman neo-nazileriyle birlikte çalışmaya başladıkları"*nı da belirtiyordu. Yine Alman Demokratik Hukukçular Birliği, faşistlerin toplantısının yasaklanması için Eyalet Hükümeti'ne başvurdu. Diğer yandan Alman Birinci TV'sinin yorumcusu, *"Bu toplantının hukuki açıdan yasaklanmaması normaldir. Ancak politik açıdan bu tür girişimler son derece tehlikelidir. Burada Federal yetkililer halen Türkiye'deki pekçok cinayetin sorumlusu olarak yargılanan pekçok kişinin de Türkeş yanlısı olduğunu dikkate almak zorundadır."* SDP'nin Hessen örgütü tarafından da, DGB'nin açıklamasının aynen desteklendiği belirtildi.

Bu gelişmeler sonunda, MHP'nin 29 Ekim'de Dortmund'da yaptığı toplantı Almanya'daki demokratik kuruluşlar tarafından bir gösteriyle protesto edildi.

Frankfurt'ta yapılan toplantı öncesinde de, DGB ve IG-Metall Sendikası toplantının yapılacağı 1 Kasım'da bir miting düzenlediler ve mitinge tüm Türkiye'li işçilerin de katılması çağrısını yaptılar ve Türkeş Frankfurt'taki toplantıya katılamadı! Toplantının yapıldığı saatlerde düzenlenen ve tüm demokratik kuruluşlarca desteklenen miting ise yığınsal bir antifaşist gösteri oldu. Anlaşılan Türkeş bu antifaşist tepkiler karşısında toplantıya katılmaya cesaret edememişti. MHP, Alman ve Türk hükümetlerinin kayıtsızlığına karşın, antifaşist güçler tarafından ciddi bir biçimde uyarılmış oluyordu.

648 sayılı Siyasi Partiler yasasının siyasi partilerin diğer ülkelerde örgüt kurmasına olanak vermediği herkesçe biliniyor. Ancak her nedense bu yasa MHP'ye karşı işletilmiyor! Ecevit hükümeti de, Almanya'daki örgütlerini kapattığı yalanını kabullenerek, MHP'nin oradaki çalışmalarının üzerine gitmeye yanaşmıyor. Tersine, geçmişte canlanan tepkiler üzerine sünger çekmeye çalışıyor.

Yine çeşitli cinayet olaylarına adı karışmış birçok faşistin Kıbrıs Türk bölgesi aracılığıyla Almanya'ya gittikleri de biliniyor. Birçoğunun da Alman makamlarından sığınma hakkı istedikleri açıklandı.

MHP'nin Alman neo-nazileriyle ilişkileri ve onlardan maddi destek aldığı da sık sık vurgulanmaktadır.

Bütün bunların üzerini küllemek olanaksızdır. Hatta ortada olanlar, çok "derin" araştırmalar da gerektirmiyor. MHP insanlık suçu işlemektedir ve suçlarına yenilerini eklemekte de kararlıdır. TV'sinden SDP'sine tüm Alman kamuoyunun bunca tepkisi nasıl açıklanabilir? "Batı demokrasileri" faşizmi böylesine lanetlerken, Ecevit hükümetinin suskunluğu o demokrasiler adına bile utanç vericidir.

MHP'nin suçları bütün çıplaklığıyla ortadadır. Türkiye ve Alman antifaşist güçleri insanlık suçlularını cezalandırmakta kararlıdır. Alman ve Türkiye'li işçilerin birliğinin bunu yapacak güçte olduğundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın.

Bu itirafın hesabı soruldu mu?

Ülkü Ocakları Başkanı, "İstihbarat ekiplerimiz Devletten daha güçlü çalışır,, dedi

Muharrem Şemsek Ülkü Ocakları Derneği'nin namı yürümüş eski başkanlarından biri. ÜOD'nin geleneklerine uyarak, adı birçok ölüm ve yaralanma olaylarına karıştıktan, cezaevlerine ziyaretler yaptıktan sonra, başkanlıktan ayrılmıştı. Herhalde yeteri kadar yıpranmış, edindiği bilgiler tehlikeli bir hal almaya başlamış ve en önemlisi, tetiğinin hakkıyla bir üst rütbeye çıkartılmaya hak etmişti!

Muharrem Şemsek DGM tarafından önce tutuklanıp, sonra da namına yaraşır bir törenle tahliye edilir edilmez, 30 Mart tarihli *Yankı* dergisinin sorularına verdiği yanıtlarda, hakkında tutuklama kararı verildikten sonra kaçmadığını, ancak olayın ayrıntıları belli olmadan teslim olmayı da "doğru bulmadığı"nı ve şöyle bir "örgüt gezisi"ne çıktıktan sonra da, keyfi yerine gelince teslim olduğunu söylüyordu. Ancak Şemsek'in çok daha önemli bir sözü vardı. Şunu diyordu:

"Bizim istihbarat ekiplerimiz devletin istihbarat ekiplerinden daha güçlü çalışır. Komünistlerin bütün faaliyetlerinden haberimiz var... Bütün komünist ve Türk düşmanı gruplarda, teşkilatın istihbarat örgütleri çalışır."

Devleti herşeyin üstünde tutan CHP hükümeti, devletin "saygınlığı"na bir hayli "halel" getiren bu sözler hakkında bugüne dek ne gibi bir işlem yapmıştır? Doğrusu epeyce merak ediliyor. Derneklerin gizli-açık istihbarat örgütleri kuramayacakları bir yana, böylesi açıklamalar yapmaları bile açık bir yasa suçudur. Faşist örgütlerin MC şemsiyesi altına sığındığı geçmiş dönemde, faşistleri bir bir yargı organlarının önüne çıkaracağına söz veren CHP'nin hükümeti, Muharrem Şemsek hakkında bu yasa tanımaz sözü ile ilgili olarak bir soruşturma açmış mıdır? Açmışsa -ki hiç sanmıyoruz- soruşturmanın ne durumda olduğunu açıklamalı, açmamışsa bu cinayet şebekesinin elebaşısını derhal cezalandırmalıdır!

MHP

(Evren'in mesajından sonra)

DARBE ÇAĞRILARINI SIKLAŞTIRDI

Türkeş'in Ekim ayının başında yaptığı sıkıyönetim çağrısı, gerçekte dolaylı bir darbe çağrısından başka birşey değildi. Türkeş'in bu çağrısını, MHP'li yayın organlarında askeri bir müdahaleye doğrudan doğruya davetiye çıkaran yazılar izledi. Bunlar arasında açıkça Genel Kurmay Başkanı'nı hedef alanlar da vardı. Hergün'ün demirbaş yazarlarından biri, Kenan Evren'le, Menderes'in son Genel Kurmay Başkanı Rüştü Erdelhun'la paralellik kurarak, Evren'i de aynı sonun beklediği iddiasında bulunacak kadar ileriye gitmişti.

Genel Kurmay Başkanı Evren'in 29 Ekim dolayısıyla yayınladığı son demeç, sağ basının büyük çoğunluğunda, demokratik güçleri hedef alan yönleriyle ön plana çıkarıldı. Sağ basının bir bölümü böylece bir destek kazandığı sonucunu çıkarmaya çalışırken, bir bölümü de, Evren'in CHP ve AP arasında işbirliği gereğini öne süren sözlerini alkışladı.

MHP organı Hergün de, Evren'in demecinin ertesi gününde demece sahip çıkmaya çalışanlar arasındaydı. Ne var ki bu, sadece demecin ertesi günüyle sınırlı kaldı. MHP organının yazarları, Genel Kurmay Başkanı'nın demecini, Başbuğ'un çağrısını yaptığı bir askeri darbe için elverişli bulmamışlardı. Daha da önemlisi Evren'in demecinde, MHP'yi de tarif ettiği izlenimini veren bölümler MHP'yi ve yayın organını tedirgin etmişti.

Bir süre önce Kenan Evren'le Rüştü Erdelhun arasında paralellik kuran Hergün yazarı Necmettin Hacıeminoğlu geçen Perşembe günü Evren'in 29 Ekim mesajını yorumladı. Hergün yazarı Evren'in "Türk milletini avutmaya çalıştığını" söyledikten sonra, Genel Kurmay Başkanı'nın sözünü ettiği "dikta heveslilerinden" MHP'yi mi kastettiğini sordu.

Fakat Hergün yazarı bu kadarla kalmadı. Bir adım daha giderek, Evren'e yönelik suçlamaların gerçek amacını ortaya koydu. Faşist darbe çığırtkanlığını, bu kez çok daha açık bir biçimde tekrarladı. Hacıeminoğlu şöyle diyordu:

"Aciz, cılız, vurdumduymaz ve felçli devleti değil, güçlü, adil, uyanık ve hassas DEVLET'i özlüyoruz. Rejimin adı ne olursa olsun..."

Faşist partinin darbe çığırtkanlığına hız vermesinin amaçlarından biri de, böyle bir tehdidi sürekli tutarak demokratik güçlere korku salmak, onları sindirmektir. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler bu oyuna gelmeyecektir.

TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın "Üye kazanma ka

"BİR ÜYE, BİR ÜYE DAHA, B

Türkiye İşçi Partisi
"Üye kazanma ka
"II. Büyük Kongre'de, I. Büyü
olarak b

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ ÜYE KAZANMA KAMPANYASI
BİR ÜYE DAHA

Türkiye İşçi Partisi örgütlerini yurt çapında yayıyor

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın Organı Çark Başak'ın son sayısında belirtildiğine göre yeni Parti örgütlerini kurma çalışmaları hızla sürdürülüyor. Haberde Adıyaman ve Bilecik il örgütlerinin kurulduğu, Uşak il örgütünün ise yeniden oluşturulduğu bildiriliyor. Bilecik Merkez ilçe, Bozüyük, Pazaryeri, Söğüt, Gölpazarı, Osmaneli ve Turhal ilçe örgütleri de geçtiğimiz günlerde kuruluşu yapılan örgütler arasında bulunuyor.

Son olarak, yurt düzeyinde tırmandırılan faşist terör ve baskının en yoğun olan illerden biri olan Elazığ'da örgütlenme çalışmaları tamamlandı ve il örgütünün kuruluşu 2 Kasım'da yapıldı. Kasım ayı başında kurulan diğer bir örgüt ise Edremit ilçe örgütü oldu.

Elazığ İl Başkanlığından yapılan açıklamaya göre il yönetim kurulunda görev alan Parti üyelerinin 4'ü işçi, 1'i elektrik mühendisi, 2'si ise öğrenci. İl örgütünün kuruluşundan sonra yapılan ve il yönetim kurulu üyeleriyle diğer partililerin katıldığı toplantıda konuşan Başkanlık Kurulu Üyesi Can Açıkgöz özetle şunları söylemiştir: "Partimizin örgütlerini yurt çapında yaymak için yürütülen örgütlenme çalışmaları hızla sürdürülüyor. Geçtiğimiz ay içinde Adıyaman ve Bilecik il örgütleri kurulmuştu. Şimdi kurulan Elazığ il örgütünün kuruluşunun ise özel bir önemi bulunmaktadır. Bu kuruluş, faşist baskı ve terörün, işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketini durduramayacağının anlamlı bir kanıtıdır. Faşizme ve emperyalizme karşı mücadelenin başarıya ulaştırılmasının birbirini tamamlayan iki koşulu vardır: sosyalist hareketi ve sosyalist örgütlenmeyi geliştirmek ve tüm ilerici, demokratik güçlerin güç ve eylem birliğini oluşturmak. Bunlar yılmadan sürdürülecek örgütlü, disiplinli, kararlı mücadele ile sağlanacak ve faşizme geçit verilmeyecektir."

Bildirildiğine göre hazırlık çalışmaları tamamlanan diğer bazı il ve ilçe örgütlerinin kuruluşları önümüzdeki günlerde yapılacak.

Öte yandan Çark-Başak'taki haberde, Haziran 1979'da yapılabilecek erken bir seçimi de kapsamak üzere seçimlere katılabilmenin yasal koşulu en az 15 ilde bütün ilçelerinde örgütlü olma durumunun devam ettiği belirtilmektedir. Türkiye İşçi Partisi'nin tam teşekküllü olduğu illerden 15'inde bütün ilçelerinde kongreler yapıldı. Tam teşekküllü diğer il örgütlerindeki ilçe kongrelerine ilişkin çalışmalar ise yürütülüyor. Yapılmasına başlanılan il kongreleri ise başarıyla tamamlanıyor. Bu hafta, Ankara, Kütahya, Eskişehir ve Bursa il kongreleri yapıldı.

Ayrıca, Türkiye İşçi Partisi'nin başlattığı "ÜYE KAZANMA KAMPANYASI"nın başarıyla yürütüldüğü bildirilmektedir. Kampanya kış ortalarında toplanacak 2. Büyük Kongre'ye kadar sürdürülecek olup, Partinin bu kongreye 1. Kongresindeki üye sayısının 3 katı ile ulaşması amaçlanmaktadır. "Bir üye daha" sloganıyla başlatılan kampanyaya ilişkin olarak Çark Başak'ın son sayısında yer alan diğer sloganlardan bazıları şunlardır: "Bir üye daha, bir adım daha", "bir üye daha, bir yumruk daha", "bir üye daha, bir mevzi daha", "bir üye daha, bir sosyalist daha", "bir üye daha, bir partizan daha", "yeni üyelerle yeni mevzilere", "yeni üyeler, yeni çalışma ekipleri", "yığınları sempatizan, sempatizanları partizan yapalım", "partili olmanın onurunu yeni üyelerle paylaşalım", "yolumuz uzun... daha kalabalık yürümeliyiz", "daha çok üye, daha büyük örgüt, daha etkin eylem".

★ *Türkiye İşçi Partisi, 7-8 Ekim'de yapılan İl Temsilcileri Toplantısı ile birlikte bir "Üye Kazanma Kampanyası" başlattı. Aynı sırada, Parti'yi ve partilileri hedef alan saldırılar toplu katliama dönüştü. Bu durum, üye kazanma kampanyasının çok önemli politik koşullarla çakıştığını gösteriyor. Önce, ülkemizin içinde bulunduğu koşullarda bu kampanyanın anlamını belirtir misiniz?*

☆ İl Temsilcileri Toplantısı'nda da belirttiğim üzere, aslında böyle bir kampanyanın açılması düşüncesi, daha yılbaşında, Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu'nun yerel seçim sonuçlarını değerlendirme ve 1978 yılı çalışmalarını bir takvime bağlama görüşmeleri sırasında ortaya atılmış ve daha sonra bunun, sonbaharda yerel kongrelerin çoğunluğunun tamamlanmasından sonra resmen bir kampanya olarak başlatılması kararlaştırılmış bulunuyordu.

Partimizin, bilimsel sosyalist çizgide yürüttüğü, doğru, kararlı mücadelenin sonucu, özellikle 1978 başından beri üye kazanma bakımından da Partimiz için durumun eskiye oranla daha elverişli olduğu görülmekteydi. İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin genel olarak sermaye partilerinden uzaklaşma ve düzene karşı olma durumları her geçen gün gelişmekteydi. Bu kopuş MC partileriyle de sınırlı değildi; aynı süreç CHP'ye umut bağlamış işçi ve emekçi kesimlerinde de gözleniyordu.

Ayrıca, düzenden kopan kesimleri, onların içinden öncü öğeleri sosyalizme, Partimize kazanarak, sahte sol sloganlarla ortaya çıkan ve böylece kendini düzene karşı bir alternatif gibi sunma yutturmacasını kabul ettirmeye çabalayan faşizme, bir kitle tabanı sağlamaktan korumanın da Partimizin önemli görevi olduğuna; diğer yandan, kitlelerin, sınıf mücadelesine daha aktif olarak katılma yerine, yılgınlığa kapılma veya en azından hareketsizliği yeğ tutma tehlikesinin de mutlaka önlenmesi gerektiğine işaret edilmişti. Bunun da yolu, en geniş kitleleri, giderek artan, hem de artış hızı ivme kazanan biçimde bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesine kazanmaktan, daha yaygın ve etkin olarak örgütlenmekten geçmekteydi.

Aradan geçen bir yıla yakın zaman, o günkü görüş ve değerlendirmelerin haklılığını ve geçerliliğini kuşkuya yer bırakmayacak biçimde kanıtlamış bulunuyor.

Sorunuzda da belirttiğiniz gibi, çılgınca tırmandırılmaya çalışılan faşizmin, Partimizi ve partilileri hedef alan saldırılarının, kampanyayı açtığımız günlerde, toplu katliama dönüşmüş olması elbette rastlantı değildir. Faşizmin baş hedefi, her zaman işçi sınıfı ve onun politik örgütüdür. Dün öyle olmuştur, bugün de öyle. Dünyada da böyle olmuştur ve olmaktadır, ülkemizde de böyle. Partimize yönelen faşist saldırıların doruk noktasına ulaştığı bugünlerde işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist politik örgütü, öncü gücü Partimizin, nitel olduğu kadar nicel ağırlığını da geliştirmeye yönelik üye kazanma kampanyasını başlatmış olması bir bakıma, bu saldırılara karşı işçi sınıfının en anlamlı bir yanıtı da olmaktadır.

★ *Kampanyanın amaçlarına ve hedeflerine geçmeden önce, Parti'nin üye yapısında bugüne kadarki gelişmeler hakkında bilgi verir misiniz?*

☆ Partimiz diğer alanlardaki çalışmalarında olduğu gibi, üye kazanımı bakımından da sürekli ve uyumlu bir gelişme içinde olmuştur. Bu gelişmenin en genel özelliği, yaz ayları örgütlenme kampanyasının üye kazanımı yönünden de ortaya koyduğu ivmeli yükseliş bir yana bırakılacak olursa, sürekli ve düzenli bir artış olarak kendini göstermektedir. Bugün partili arkadaşlarımızın sayısı, I. Büyük Kongremizin yapıldığı Şubat 1976'daki üye ve aday üye sayısına oranla iki katına ulaşmış bulunmaktadır.

Üye bileşimi açısından ise durum şöyle görülmektedir: Nisan 1978'de yapılan bir araştırmaya göre, üye ve aday üyelerimizin yüzde 49,7'si 'işçi', yüzde 20,3'ü 'köylü, esnaf ve zanaatkar', yüzde 30'u ise 'teknik eleman, öğrenci, serbest meslek sahibi ve 'diğer' gruplarında bulunmaktadır. I. Büyük Kongremiz sırasında aynı oranlar, sırasıyla yüzde 48,6, yüzde 21 ve yüzde 30,4 idi. Böylece, I. Büyük Kongre'mizden bu yana, Partimizin işçi kesiminden diğer kesimlere oranla daha yüksek sayıda üye kazandığı ve üyelerimiz içinde işçi kökenli arkadaşlarımızın oranının daha yükseldiği görülmektedir. Kuşkusuz bu sonuç, kıvanç verici ve gönendirici bir gelişmenin, Partimizin işçi sınıfı içinde giderek daha ağırlıkla kök salmasının sayılara yansıyan bir ifadesidir.

...panyası" konusunda Yürüyüş'ün sorularını yanıtladı

...BİNLERCE YENİ ÜYE DAHA"

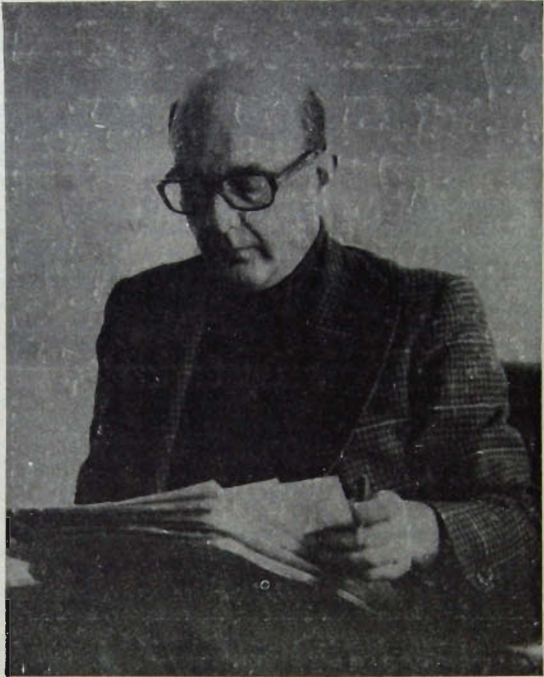
... tarafından başlatılan ...npanyası"nın hedefi, ...ik Kongre'ye göre üç katı üye" ...elirlendi

Aynı biçimde, kadın üye sayımızda da göze çarpan bir artış vardır. Büyük Kongre'mizin kadın üye konusunda özellikle dikkat çekmesinin de bir sonucu olarak yürütülen çalışmalarla, bugün kadın üye oranımız, I. Büyük Kongre'miz sırasındaki yüzde 4,5'ten 6,2'ye kadar çıkmış bulunuyor. Aynı araştırmaya göre kadın üyelerimiz arasında işçi kökenli arkadaşlarımız önemli boyutlardadır. Yuvarlak sayılarla kadın üyelerimizin üçte biri işçi, üçte biri öğrenci, dörtte biri ev kadını, diğerleri ise serbest meslek sahibidir. Doğal olarak, kadın üye oranını yaklaşık yarısı dolayında yükselten artış önemli gelişme olmakla birlikte, nüfusun yarısının kadınlardan oluştuğu gözönüne alınacak olursa gene de oldukça düşüktür. Bu konuda da, daha alacağımız çok mesafe ve yapacağımız büyük çalışmalar bulunmaktadır.

★ *Bu kampanyanın amaçlarını açıklar mısınız; kampanyanın Parti'nin genel olarak gelişmesiyle ilgisini nasıl görüyorsunuz?*

☆ Kuşkusuz, Parti'nin her kademesindeki organların ve tüm üyelerin Parti'ye yeni üyeler kazanmak üzere çalışması doğal ve sürekli görevidir. Bununla birlikte, zaman zaman belli görevleri bir kampanya biçiminde ele alıp, kamuoyunun dikkatini bu nokta üzerinde yoğunlaştırmak ve kampanya süresince partililerin birincil görev olarak, kampanya konusunu işleme ve değerlendirmelerini sağlamak, kampanya boyunca yapılacak yoğun çalışmalarla bu konuda yeni bir atılımı gerçekleştirmek işçi sınıfı partilerinin sıkça başvurdukları bir yoldur. Partimizin de yakın geçmişinde "MC Düşürülmelidir", "NATO'ya Hayır" kampanyaları ve içe dönük olarak "Yaz Ayları Örgütlenme Kampanyası" sayılabilir.

Bu kampanyamızda öncelikle Parti içi ve yandaşları çevresinde oluşan dar bir kamuoyu gözönünde tutulmaktadır. Doğal olarak bu, sudaki halkalar gibi en geniş kitlelere doğru yansımasını da bulacaktır. Diğer bir deyişle, örgütlenme kampanyamız gibi bu da, dıştan çok içe yöneliktir. Bu kampanyayla, eskisi gibi olmamakla birlikte, hâlâ daha kamuoyunda etkisini duyuran bir yanlış tanımlama da son bulacaktır sanırım. Bu tanımlamaya göre, "doktrin partileri", ki bununla yerleşik düzene karşı çıkan sol partiler kastedilmekteydi, doktrin partileri veya aynı anlama gelmek üzere sol, sosyalist partiler birer "kadro partisi" olma durumunda idiler. Kadro partisi tanımı, "üyeleriyle en sıkı bağları olma" anlamını da bir ölçüde içermekle birlikte daha çok yalnızca belli dar kadrolara dayanmanın ifadesi olarak kullanılmaktaydı. Düzenin partileri olan çeşitli burjuva partileri ise, güya hiç bir ayrım gözetmeden bütün sınıf ve katmanları temsil savıyla ortaya atıldıkları için "kitle partileri" adıyla tanımlanıyordu. Oysa, bir işçi sınıfı partisinde nitel ağırlık her zaman özel önem ve değer taşımakla birlikte, işçi sınıfı ve emekçi kitleler içinde, hatta bununla da sınırlı kalmayarak toplumun her katında en çok sayıda üye ve yandaş kazanmaya çalışan ve bunu gerçekleştiren, en geniş kitlelerle en yakın ilişki ve alış veriş içinde olan her zaman işçi sınıfı partileri olmuştur ve olmaktadır. Gerçekten, egemen sınıfların ve onların yerleşik düzeninin karşısında başarıya erişmek, ancak büyük yığınları bilinçlendirmek ve örgütlemekle, örgütlü olarak seferber edip mücadeleye katılmalarını sağlamakla olanaklıdır. Bundan dolayı işçi sınıfı partileri gerçek anlamıyla kitle partileridir; öyle olmak zorundadır.

Sargın: "Egemen sınıfların ve onların yerleşik düzeninin karşısında başarıya erişmek, ancak büyük yığınları bilinçlendirmek ve örgütlemekle, örgütlü olarak seferber edip mücadeleye katılmalarını sağlamakla olanaklıdır."

Ayrıca, üye kazanımının bir başka önemli yanı da kazanılan üye açısından ortaya çıkmaktadır. Üye ile yandaş arasında, isterse bu yandaş Parti ile en yakın ilişki içinde olsun, Parti görüşlerini yürekten benimsesin ve muntazam bağış ödesin, hatta arasıra Parti çalışmalarına katılmış olsun; gene de bir yandaşla partili arasında "nitel" bir ayrım vardır. Bu, üye olduğu andan başlayan bir süreç içinde partilinin kişiliğinde oluşan nitel bir değişimden kaynaklanmaktadır. Gerçek bilimsel sosyalist partililik, ancak parti üyesi sıfatıyla Parti' nin çalışmalarına aktif olarak katılmakla edinilir. Bunu her parti üyesi, bizzat kendi yaşamından bilir. Partimizin açtığı Üye Kazanım Kampanyası, bir yanıyla da en yakın çevremizden başlamak üzere giderek genişleyen halka içinde bütün yandaşlarımıza bu nitel değişim olanağını tezelden kavuşturmak üzere de açılmış bulunuyor.

Gene belirtmek gerekir ki, I. Büyük Kongre'mizin kararlarında dikkat çekildiği üzere, Parti'ye kayıtlı binlerce üyeden oluşan sağlam kadro ve bilimsel sosyalist ilkelere dayalı olarak bu üyeler eliyle kurulmuş aynı sağlamlıktaki Parti yapısı, böyle bir kampanyayı başarıya ulaştıracak güçte olduğu kadar, yeniden kazanılacak binlerce üyeyi de kısa sürede bu yapının aynı sağlamlıktaki birer köşe taşı yapacak güçtedir de.

★ *Kampanyanın sonunda hangi hedeflere ulaşmayı öngörüyorsunuz? Kampanya bir İl Temsilcileri Toplantısı ile başladı. Parti'nin gelişme düzeyi bakımından bu toplantıdan hangi sonuçları çıkardınız; bu toplantı kampanyanın başarısı açısından şimdiden bazı ipuçları veriyor mu?*

☆ Kampanya öncesi Genel Merkez'deki hazırlık çalışmaları sırasında yerel örgütlerimiz, bağlı ilçelerinin sayısına, genellikle sanayi bölgesi veya kırsal bölgede bulunma durumlarına, kuruluşlarından beri geçen süreye ve buna bağlı olarak gelişme derecelerine ve diğer çalışmalarıyla birlikte üye sayılarındaki artış oranlarına göre değerlendirilerek gruplara ayrıldı ve bu gruplar için ayrıntılı sayısal hedefler belirlendi. Sonuçta, kampanyamızın toplu hedefi, bugün I. Büyük Kongremize göre iki katına varan üye sayımızı bir o kadar daha artırarak, "II. Büyük Kongre'mizde I. Büyük Kongre'mize göre üç katı üye" olarak belirlendi.

Kampanyanın açıldığı Yedinci Genişletilmiş İl Temsilcileri Toplantısı'nda bu hedef ilk olarak yerel örgütlere açıklandıktan sonra, daha önce hazırlanarak sunulan yerel örgüt raporları bu hedefin gerçekçi olduğunu, hatta mütevazi bile sayılabileceğini gösterdi. Kimi yerel birimlerdeki yönetici arkadaşlarımız, somut durumlarının somut tahlilinden kalkarak, kendileri için Genel Merkez'ce öngörülenden daha ileri hedefler koymakta tereddüt göstermemişlerdi.

Ayrıca, konuya ilişkin olarak yerel yönetim kurullarımızın hazırladığı ve toplantıya sunduğu 50'yi aşkın yazılı rapor, ancak Parti yaşamında eriştikleri engin deneyimin ve konu üzerinde geniş hazırlık çalışmalarının sonucu olarak konuyu değişik yön ve cepheleriyle irdeleyen ve birlikte bir bütün oluşturan 50'yi aşkın rapor, yalnız bu raporlar dahi Parti'mizin ulaştığı gelişme düzeyinin kıvanç verici bir göstergesi olmuştur. Tek başına bu toplantı, gerek toplantının özgül konusu olan kampanyamız, gerekse genel olarak bütün Parti çalışmalarında bundan sonraki başarıların da bir ön habercisi niteliğini taşımaktadır.

Diğer yandan, kampanyamızın açılışından bu yana henüz çok kısa bir süre geçmiş olmasına, bu süre içinde de faşist saldırıların toplu katliama dönüşmesiyle öldürülen arkadaşlarımızı, son yolculuklarında Partimize yaraşır vakar ve ciddiyet içinde uğurlamak üzere partililerin gösterdiği büyük özveri ve çaba, hemen her yerel birimde yeni yeni saldırıların birbirini izlemesi sonucu, doğrudan kampanya ile ilgili çalışmaların gecikmesi dolayısıyla kampanyamız aslında yeni açılmış olarak sayılabilecek durumda iken, yerel örgütlerimizden gelen ilk haber ve sonuçlar tahminlerin üzerinde oldu. Bu durumda, kampanyanın sonucunda, öngörülen hedefin erişilmekle kalmayıp aşıldığını da görmek şaşırtıcı olmayacaktır.

★ *Kampanyanın süresi ve sonuçlarının açıklanması konusunda ne düşünülmektedir?*

☆ Daha önce belirttiğim üzere, kampanyamızın sayısal hedefi İkinci Büyük Kongremizde Birincinin üç katı üye olarak belirlendiğine göre, üye kazanım çalışmalarımızın bir kampanya yoğunluğu içinde yürütümünün de, önümüzdeki yılın ilk aylarında yapılacak olan II. Büyük Kongre'mize kadar aralıksız sürdürüleceği kendiliğinden anlaşılmaktadır. İkinci Büyük Kongre'miz, diğer çalışmalarımızda olduğu gibi, özellikle bu kampanyamızın da sonuçlarının açıklanıp değerlendirildiği bir dönüm noktası olacaktır.

Faşizme, emperyalizme karşı, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm yolunda hep birlikte birer sıkılmış yumruk olarak mücadele edecek,

Bir üye, bir üye daha, binlerce yeni üye daha...

Enflasyonun dünü ve bugünü

YUSUF DOĞAN

Türkiye'de fiyat artışları giderek hızlanıyor. Bu olgu, piyasadaki gerçek fiyatlar yerine, kağıt üzerindeki resmi fiyatları yansıttığı bilinen istatistiklere de açıkça yansıyor. Türkiye'deki fiyat istatistiklerinin, orta ve dar gelirli ailelerin en önemli harcama kalemini oluşturan kiraları da sabit varsaymasına karşın, bugünkü görünümü, uluslararası ölçekti ilk sıralarda yer alındığını ortaya koyuyor.

1970'li yılların ilk bölümünde Türkiye yüksek dünya konjonktüründen etkilenmiş, aynı zamanda da yararlanmıştır. Bu dönemde döviz gelirleri ve birikimi artmıştır. Bu gelişimin iç fiyatları yükseltici etkilerine karşı, iç fiyat artışlarıyla mücadelede dışalım politikasından yararlanılmıştır.

Ancak, dünya konjonktürü tersine döndükten sonra, döviz birikiminin eridiği ve döviz yokluğunun kısa süreli dış borçlanmayla kapatıldığı bir dönem başlamıştır. Bu dönemde, Türkiye ekonomisinde mali sistemin üretim yapısının gereksinmelerini karşılayamadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca, kaynak yaratacak bir yapıya sahip olmamasına karşın, kamu kesiminin görevleri ağırlaşmıştır. Bu koşullarda, fiyat yükselişleri karşısında dışalım politikasının da, hatta döviz kuru politikasının da bir işlerliği kalmamıştır.

Bu dönemde, burjuvazi tarafından çeşitli kanallardan beslenen iç fiyat artışları, bir çeşit "özendirme sistemi" biçiminde ekonomide kaynak tahsislerini ve üretim yapısını geniş ölçüde etkisi altına almıştır. Bu etkiler, yalnızca fiyat yükselişleri biçiminde olmamıştır. Dışalım kısıntılarıyla ortaya çıkan göreli bir korunma ortamında, mallarının fiyatlarını serbestçe saptayabilen burjuvazi, fiyat artışlarını hızlandırmanın yanında, rantların önemli bir fiyat unsuru haline gelmesine ve ekonomide ikili bir fiyat yapısının oluşmasını sağlamıştır.

Toptan eşya fiyatları, Eylül 1978 - Eylül 1977 dönemini kapsayan son oniki ayda yüzde 53,8 oranında artmıştır. Toptan eşya fiyatlarının 1978 yılının ilk dokuz ayındaki artışı da yüzde 37,6'ya ulaşmaktadır.

Geçinme endekslerindeki hareket ise, toptan fiyatlara göre daha hızlıdır. Son oniki ay için saptanan artış oranı, Ankara Geçinme Endeksi için yüzde 65,5'i, İstanbul Geçinme Endeksi için ise yüzde 67,2'yi bulmaktadır. 1978 yılının Ocak-Eylül dönemi artışları da, Ankara'da yüzde 41,5 oranında, İstanbul'da da yüzde 40,0 oranında hesaplanmaktadır.

Öte yandan, Türkiye'de fiyat artışları bızlanırken, bu hızlanmada sanayiin ağırlığının arttığı da gözlenmektedir. Toptan eşya fiyatlarının oniki aylık artışında sanayi girdileri yüzde 61,4 oranında, gıda maddeleri ise yüzde 48,7 oranında bir gelişim göstermiştir. 1978 yılının dokuz aylık döneminde artış oranının sanayi girdileri için yüzde 53,3'e ulaşmasına karşın, gıda ürünlerinde yüzde 28,7 oranında kalması, sanayiin ağırlığının artmasında CHP'nin damgasını taşıyan 1978 yılının etken olduğunu ortaya koymaktadır.

Genel fiyat düzeyinde sanayiin tarımdan daha önemli bir paya sahip olması, görünüşte, sanayi üretiminde girdi olarak kullanılan hammadde ve yarı mamul fiyatlarının gıda ürünleri fiyatlarından daha hızlı artması anlamına gelmektedir. Girdi fiyatlarındaki artışların mamul fiyatlarına yansıtılması da, geçinme endekslerindeki sıçramanın temel etmeni olmaktadır.

Fiyat artışlarında sanayiin payının tarımın önüne geçmesi yönündeki gelişim, girdilerin maliyetler içindeki ağırlığının artışı doğrultusunda hızlanma göstermektedir. Buysa, büyük üretici firmaların ürünlerine hammadde sağlayan ve mamullerin pazarlamasını yapan kendilerine bağlı ikinci, üçüncü firmalarla çevrelenmesinin kaçınılmaz bir sonucu olmaktadır. "Yatay tekelleşme" diye de anılan bu oluşum içinde mallar gerçekte tek bir el içinde oradan buraya dolaşırken sürekli pahalılaşmaktadır.

Fiyat artışlarında sanayiin payının tarımın önüne geçmesinin en önemli sonucu ise, tarım kesiminden sanayie aktarılan kaynakların önemli boyutlara ulaşmasıdır. Türkiye'de 1974 yılında uygulanan yüksek destekleme alımı politikası sonunda, fiyat artışlarının tarım kesiminde sanayie göre daha hızlı artması, kaynak dağılımında sanayi aleybine bir gelişme olmuştu. CHP-MSP ortaklığı döneminde, böylece tarım kesiminden sanayie kaynak aktarımının durdurulması, MC ortaklarınca, 1975 yılından sonra, destekleme alım fiyatlarının düşük tutması sayesinde durdurulmuştur. Ancak sanayiin tarımın önüne geçerek kaynak aktarımından yeniden yararlanmaya başlaması 1978 yılında gerçekleşmiştir.

KÖY-KENT MUAMMASI

N. AKA

Bir süreden beri Türkiye kamuoyu önüne birçok yeni -daha doğrusu yeni olduğu ileri sürülen- düşün ve uygulama sistemleri getirilmekte ve bunların, bir partinin prestiji ortaya konularak kabulü istenmektedir. Enine boyuna tartışılmayan ucuz reçeteler, eklektik çözüm yolları bunalımdan çıkış yolları olarak sunulmaktadır. Bu komprime haplar her derde deva olarak reklam edilmekte ve derinlemesine incelemelerden özenle kaçılmaktadır. Yapılan eleştiriler ise "sosyal bilimlerde kesinlik yoktur" gibi gerçekle herhangi bir ilişkisi olmayan propaganda sloganları ile önlenmeye çalışılmaktadır.

"Köy kent" de, etrafında fırtına koparılan, tartışılması adeta tabulaştırılan konulardan biri. Biz bu manevi korkulukları bir kenara iterek sorunu belli bir ayrıntıyla tartışmak istiyoruz.

KÖY-KENT FİKRİ NASIL DOĞDU?

Köy kent fikrini öne süren bu siyasi parti, bu düşün metaına nerden ve nasıl sarılmıştır? Anımızı zorlayarak bundan 14 yıl öncesine Köy İşleri Bakanlığı'nın kurulduğu o heyecan dolu hamaset dönemlerine bir gözatmamız gerekecek. O sıralarda İsrail ile aramız çok iyidir. Küçük ve nüfusu olağanüstü kalabalık, tarımsal altyapı ve tarımda mülkiyet sorunlarını kendine özgü yollarla çözmüş bulunan İsrail'de kırdan kente kademeli bir geçiş düşünülmekte, tarım sanayilerini de barındıran kırsal merkezler kurulmaktadır. Bu merkezler tarım sanayilerini işleyen merkezler olduğu kadar çeşitli etnik grupların kaynaşmasına yardım edecek sosyal ve kültürel odaklar olarak da kabul edilmektedir. Bu düşün o zamanki Köy İşleri Bakanı Lebit Yurdoğlu'na pek şirin gelmiş ve hemen "şumullü planlama" ekipleri kurarak bu düşünü Türkiye'de gerçekleştirmeye çalışmıştır.

Bu fikir Bakanla birlikte bir kenara atılmış, sonraları merkez köyler uygulamasıyla daha mütevazi bir ölçüde canlandırılmaya çalışılmıştır. Bu düşün de bir süre saltanatını sürdürmüş ve sonra bir kenara bırakılmıştır. İşte bu sırada ünlü Akgünler'e Doğru yayınlanmış ve "köy kent" yeni bir ses ve yeni bir nefes olarak karşılanmıştır. Ne çare ki Halk Partisi hükümetinin ömrü vefa etmemiş ve hükümetle beraber köy kent düşünü de düşün alanından istifa ederek bir süre inzivaya çekilmiştir.

CHP PROGRAMINDA TANIMLAMA

1976'da yayınlanan CHP Programı'nda köy kentler "birbirine yakın ve aralarında ulaşım kolaylığı ve ekonomik ve yönetsel işbirliği olanağı bulunan köyler arasında ve köylülerin benimseyeceği uygun yerlerde kamu hizmetlerinin, gelişme ve üretim için gerekli altyapıların ve örgütlenmelerin yoğunlaşacağı köy kentler kurulacaktır" şeklinde tanımlanmaktadır.

Daha sonra amaç açıklanmakta ve "bütün köylülerin kendi köylerinde evlerinde, tarlalarında tüm uygarlık olanaklarına, ışığa, suya, yola, okula ve her türlü kamu hizmetine ve üretimini artırabilmesi, gelirini yükseltebilmesi için gerekli tüm araçlarla gereçlere en kısa zamanda kavuşabilmesidir" denilmektedir.

Bu iki paragraf köy kentin ideolojik temellerini açıklamaya yeter. Demek ki a) İlçe ile köy arasında yeni bir kamu hizmetleri merkezleri, b) Yeni belediye hizmetleri ve sosyal hizmetler odakları kurulacak ve c) Bu odaklar gelişme olanağını sağlayacak altyapı hizmetlerine de kavuşacaklardır. Daha aşağıda köylülerin, "halk kesimi yoluyla yapacakları tarımsal ve sınai yatırımlar için köy kentlerin olanaklarından" yararlanabilecekleri ileri sürülmektedir.

ŞAKA

Bu satırların arasında, köy kentin ağırlıkla bir hizmet merkezi olacağı okunmaktadır. Bu hizmetler kamu hizmetleri, belediye hizmetleri ve sosyal hizmetler merkezleri olacaktır. Bu hizmetlere ek olarak da buralara altyapı götürülecektir ki, köylüler söz konusu merkezlere yatırım yapsınlar. İlk bakışta ilçeden farkı olmayan bir tanım ve kapsamla karşı karşıya geliyoruz. Ancak köy kentler daha yaygın bir durumda bulunacağı için kaynaklar daha da dağılacak, üretimi artırıcı olmayan ve dolayısıyla üretim güçlerini geliştirmeyen, hatta onları baltalama tehdidini taşıyan yatırımlar ön plana çıkacaktır.

Söz konusu hizmetler henüz tüm ilçelerimizde bile tam anlamıyla sağlanamazken daha alt kademelerde yaygınlaştırılmaya çalışılacaktır. Bu hizmetlerden kim yararlanacaktır? Doğal olarak kimin durumu daha iyi ise, kim daha girişken ve atılgansa o yararlanacaktır. Tarımsal mülkiyetin düzenlenmediği, artı ürünün belli bir sosyal kategori elinde yoğunlaştığı, kooperatifçilikten bile belli bir ayrıcalıklılar grubunun yararlandığı ülkemizde köy kent nimetlerinden zengin köylüler yararlanacaktır. Yeni bir köy kentli kibarlar grubu türeyecektir. İleri sürüldüğü gibi, köy kent bölgesel planlamaya da olanak sağlamayacaktır. Bir köy kentin Bolu'da, bir başkasının Van'da kurulduğu ve kuruluşu tam anlamıyla rastlantılara bırakıldığı durumda, plandan söz etmek Türkiye kamuoyuyla sezdirmeden şakalaşmak anlamını taşımaktan ileri gidemez.

KENT İLE KÖY ARASINDAKİ AYRIM NASIL ORTADAN KALKAR?

Oysa tarım ile sanayi, kent ile köy arasındaki farkı giderek azaltmak ve kırdaki üretim güçlerinin, tarımsal birikimin artması oranında bu iki sosyal, ekonomik, mekansal birimi birbirine yaklaştırmak belli bir çabanın ürünü olmalıdır. Bunun için tarımsal üretimde uzmanlaşma ve yoğunlaşma gereklidir. Buna tarımsal işletme kompleksleri arasında işbirliği ve tarım ile endüstrinin entegrasyonu yoluyla gidilir. Bunun da tek uygulama aracı güçlü ve optimal büyüklüğe sahip kooperatif tarım işletmeleridir. Aksi takdirde, köy kentlerde tesadüfen kurulacak olan küçük sanayiler bugün tarım alanına girmiş bulunan tekelci sermayenin avı olacaktır. Gerçekten olmaktadır da. Salçadan, sütten suntaya kadar bir dizi tarımsal sanayi koluna tekelci sermaye hükmetmektedir. Tarım alanında tekelci sermaye kendi köy kentlerini kurarak bu merkezleri kendine ve dolayısıyla dışa bağımlı birer uydu durumuna getirmektedir. Peki, Türkiye için izlenecek yol nedir? Türkiye bu soruna nasıl yaklaşabilir? Bu soruya cevap bulmak için Türkiye İşçi Partisi Programı'na bakmak gerekecektir.

Program'ın 62. sayfasında şöyle denilmektedir: *"Kapitalizmde bu sorun (tarımın modernleşmesi) küçük ve orta işletmeler tasfiye edilip, bunlarda çalışan tarım emekçileri mülksüzleştirilip perişan edilerek ve gittikçe büyüyen işletmeler, büyük sermayenin kontrolünde ve sömürüsünde 'tarlalarda fabrikalar' haline getirilerek çözümlenmeye çalışılır."*

Program sorunu böylece ortaya koyduktan sonra çözüm yolunu göstermektedir: *'Sosyalizmde ise teknolojik ve ekonomik sorunlar daima insan öğesini gözönünde tutarak, kitlelerin taleplerinin karşılanması ve tatmin edilmesi ön planda gözetilerek çözüme kavuşturulur."* Ve ilave ediyor: *'Merkezi planlamanın sanayi, hizmetler ve tarım kesimlerini plana bağlarken gözözünde bulunduracağı önemli bir nokta da kent ve köy ikiliğini, aradaki uçurumu zamanla ortadan kaldıracak tedbirleri alması olacaktır."*

Türkiye İşçi Partisi Programı Türkiye yüzeyine rastgele serpiştirilmiş göstermelik köy kentlerle kır kent ayrılığının ortadan kaldırılamayacağını tam anlamıyla göstermektedir. Bu uygulamada ülkenin tümünü, ekonomik gelişme düzeyini hesaba katan bir planci kafası değil, olsa olsa bakanlıklararası "çember yarışı" vardır. Bakanlıklar savurganlığa paydos parolası altında Türkiye'nin kıt kaynaklarını bir kuvvet gösterisi için savurmaktadırlar. Düşünelim beyler, biraz da Türkiye'yi düşünelim! Atalarımız ne demiş bakalım:

"Kişi noksanını bilmek kadar irfan olamaz!"

KÖY–KOOP BÖLÜNMEMELİDİR

MERİH YEŞİLYURT

"Demokratik Halk Kooperatifçiliği" hareketinin yürütücüsü, köylülüğün en geniş tabanlı kitle örgütü Köy-Koop bunalımlı günler yaşıyor. Köy-Koop'da neler oluyor? Bu soruyu yanıtlamaya geçmeden önce kısaca Köy-Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Merkez Birliği; çeşitli illerde örgütlenmiş 52 Birlik ve bunlara bağlı, 2000'i aşkın birim kooperatifin üst birliğidir. Örgüt üyelerinin çoğunluğu küçük üreticiler ve orta köylülerdir. Köy-Koop, tabanına aracısız tarımsal girdi-gübre, traktör, ilaç, tohum v.s. sağlamak ve tabanın üretimini gene aracısız olarak pazarlamak amacındadır. Ayrıca, tarımsal üretimin sağladığı birikimlerin, tabanın genel çıkarlarına uygun bir biçimde sanayi yatırımlarına dönüşmesinde yönlendiricilik yapmak durumundadır. Köy-Koop traktör karaborsasının alıp yürüdüğü dönemlerde Romanya'dan ithal ettiği traktörleri üyelerine ucuz fiyatla satmış ve hem örgütsel yönden hem de maddi yönden güçlenmiştir.

Köy-Koop bugün kırsal kesimde yüzbinlerce üyeye sahip büyük bir köylü örgütü durumuna gelmiştir. Hızlı büyüme, traktör ithalatının devletleştirilmesi Köy-Koop'u yeni bir dönemin eşiğine getirmiş ve işte tam bu sırada örgütsel bunalım patlak vermiştir.

Merkez Yönetim Kurulu'nun üyelerinden dördü öteden beri bir muhalefet hareketi yürütmektedir. Bu 4 üye aynı zamanda 4 büyük Birliğin Adana, Afyon, Konya ve Tokat Birliklerinin başkanlarıdır.

Muhalefet, yönetime hakim olan grubu "çıkarcılık, yolsuzluk ve kötü yönetim" iddiaları ile suçlamakta ve en kısa zamanda daha uyumlu bir yönetimin seçilmesi amacı ile Genel Kurul'a gidilmesini istemektedir.

Yönetimdeki bu çekişme; geçtiğimiz hafta yönetime hakim olan grubun "borçlarını ödemedikleri" gerekçesi ile Adana, Afyon, Konya ve Tokat Birliklerinin Merkez Birliği üyeliğinden düşürülmesi yolundaki kararı ile

Köy emekçileri örgütleri KÖY-KOOP'un bölünmemesini istiyor.

yeni bir safhaya gelmiş ve örgütün bütünlüğü tehlikeye girmiştir.

Şimdi taraflar birbirini ağır dille suçlamaktadır. Yönetimdeki grup "Taban" adlı Köy-Koop yayın organının son sayısını tamamen bu olayla ilgili özel sayı olarak çıkarmış ve demokratlıkla ilgisi olmayan bir ağızla, Feyzioğulları'nın ağzı ile yıllanmış "anti-komünizm" silahına sarılarak muhaliflere saldırmıştır.

Her iki grubun başında da birer CHP milletvekili bulunmaktadır. Tarafların önde gelenleri bu partinin üyeleri veya milletvekili adayı olmuş kişilerdir. Gruplar arasında uzun boylu "ideolojik" ayrılıklar yoktur. Yönetime hakim olan grup, muhalefet yapan 4 kişiyi yönetim kurulundan düşürebilmek için, bu kişilerin başkanı oldukları 4 büyük Birliği sudan bir gerekçe ile örgüt dışına itmeye çalışmaktadır. Birliklerden pekçoğunun Merkez'e borçlu olduğu bilinirken, bunlardan 4 tanesini, hem de Başkanları Yönetim Kurulu'nda olan 4 Birliği üyelikten çıkarmak besbelli ki muhalifleri tasfiyeden başka bir amaç taşımıyor.

Muhalefeti tasfiye için, 200 civarında birim kooperatifi kapsıyan, 4 Birlik, kitlesi ile birlikte cezalandırılmaktadır. Bu durumun örgüt tabanında büyük tepkilere yol açacağı açıktır. Kısacası bu kararla örgüt parçalanma tehlikesinin eşiğine getirilmiştir.

Çeşitli kitle örgütlerinde tasfiyeciliğin nelere mal olduğu yakın geçmişte görüldü. Demokratik kitle örgütleri her görüşten kişilerin yer aldığı örgütlerdir. Tasfiyecilik, bu örgütleri zayıflatan, parçalayan, kaçınılması gereken bir hastalıktır.

Demokratlar, sosyalistler köylülüğün tek kitlesel demokratik örgütü Köy-Koop'un bölünmemesi için ellerinden geleni yapmalıdır. Bölünme pusuda bekliyen tekelci burjuvazinin işine yarıyacaktır. Uçsuz bucaksız kırı tam bir av alanı olarak gören tekeller köylülüğü örgütsüz olarak teslim almak istemekte, onun demokratik örgütü Köy-Koop'un parçalanmasını, eğer bu sağlanamazsa Köy-Koop'un kendi yedeğine girmesini istemektedir. Tekelci sermayenin gözü, kırda alınteri ile yaratılan birikimlerdedir. Kooperatifçiler burjuvazinin bu uğurda yaptığı manevraları yakından bilmektedir.

Bölünmeyi engellemek, bunalımı aşmak ancak demokratik bir Genel Kurul ile sağlanır. Yönetime hakim olan grup tabanın sesine kulak vermeli ve tasfiyeciliği terkedip Köy-Koop'u Genel Kurul'a götürmelidir. Bütün yolsuzluk iddiaları, bütün suçlamalar üstü örtülmeden açıkça Genel Kurulda tartışılmalı ve Genel Kurul'dan alınan güçle halk kooperatifçiliği daha ileri mevzilere götürülmelidir.

Faşizmin kapıları zorladığı bugünlerde demokrasi güçlerinin kenetlenmesi, iş ve güç birliği yapması zorunluluğu gün gibi açıktır. Faşizm bütün emekçi halkın düşmanıdır. İşçilerin olduğu kadar köylülerin de düşmanıdır. İşçi-köylü ittifakını sağlamada kendisini önemli görevlerin beklediği Köy-Koop bölünmeden, demokrat niteliğini kaybetmeden sağlam durmalı ve demokrasi güçleri arasındaki yerini almalıdır.

Emperyalist tekellere kapılar ardına kadar açılıyor

Günlük gazetelerde yer alan bir habere göre hükümet, yabancı sermayeyi teşvik için yeni bir yönetmelik hazırladı. Bu yönetmelikle, yabancı sermaye kuruluşunun yerli yatırımcılara tanınan teşvik tedbirlerinden eşit olarak yararlanması sağlanıyor ve kârlarını transfer edebilmesi devlet garantisi altına alınıyor. Aynı zamanda "tamamen ihracata yönelik, yerli kuruluşların pazarlarıyla çelişmeyen ve teknolojik yönden önemli katkılar sağlayacak projelerde" yabancı sermaye payının yüzde 100'e kadar yükselmesi kabul ediliyor. Yani, yabancı şirket gelecek, sermayenin tümü kendisine ait olacak ve ürünleri Türkiye'de değil dışarda satılacak.

Burada biraz durup düşünmek gerekiyor. Üretim tümüyle ihracata yönelik olacağına göre, bu yönetmeliğin esas amacı döviz sağlamak olmalı. O zaman, bu türden bir üretim için gerekli girdilerin ithal edilmesinin Türkiye ekonomisine yükleyeceği döviz masraflarının ve döviz olarak yapılacak kâr transferleri tutarının ihracat gelirlerinden az olması gerekiyor. Ecevit hükümetinin "yetkin" iktisatçıları ve danışmanları herhalde bunu hesaplamış olsalar gerek. Yönetmelikte belirtilen yatırım alanlarından birisi elektronik sektörü. İnsanın aklına ister istemez dev Amerikan ve Federal Alman tekellerinin ucuz işgücü ve yüksek kâr oranı nedeniyle elektronik araç üretmek amacıyla Güney Kore, Singapur, Taiwan gibi ülkelerde yaptıkları yatırımlar geliyor.

Yönetmeliğin bir başka maddesi yabancı sermaye başvurusunun en geç 40 gün içinde incelenmesi ve yanıtlanmasını zorunlu kılıyor. Bu 40 günün 30 günü Devlet Planlama Teşkilatı'na ayrılmış. DPT başvurunun birçok yönünün incelenmesinin yanı sıra bir de teknolojik yönden önemli katkılar sağlayıp sağlamayacağını karara bağlayacak. Herkes bilir ki yabancı sermayeye ilişkin daha eski yasal düzenlemelerde de böyle bir koşul vardır. Yani yabancı sermayenin "ileri" teknoloji getirmesi gerekmektedir. "İleri teknoloji"den ne anlaşılması gerektiği ise şimdiye dek belli olmamıştır.

Yabancı sermayenin gerçekten ileri teknoloji getirip getirmediği o üretim dalında dünyada uygulanan ortalama teknolojinin ne olduğunun bilinmesine bağlıdır. Yok eğer teknolojinin ileriliğini Türkiye'de uygulanan teknoloji düzeyi ile karşılaştırmaya kalkarsanız yeni başlatılacak bir üretimde yabancı sermaye taş devri teknolojisi getirse bile kabul etmek zorunda kalırsınız. Kaldı ki yabancı sermayenin getirdiği teknolojiyi Türkiye'de uygulanan teknoloji ile karşılaştırmak için belirlenmiş herhangi bir kıstas da yoktur. Kısacası, ileri teknoloji koşulu uygulama olanağı olmayan, kağıt üzerinde kalmaya mahkum bir palavradan başka birşey değildir.

İhracata yönelik olma koşulunun da ne denli yerine getirildiği bellidir. Şimdiye kadar Türkiye'de yapılan yabancı sermaye yatırımlarının acaba kaç tanesinin izni bu koşulu yerine getirmediğinden dolayı iptal edilebilmiştir?

Ecevit hükümetinin iktisatçıları acaba neden böyle dolambaçlı yollara başvururlar. Yabancı sermaye girişi bürokratik engeller dışında hiç bir kayıt ve koşula bağlı değildir desinler, olsun bitsin!

Silahsızlanma

BARIŞA GİDEN İLK ADIM

"Gelecek nesillere silahsız yaşanabilmesi için bugünden silahsızlanan bir dünya hazırlamak amacıyla elimizden gelen herşeyi yapalım. Gelecek nesillerin gençleri kalplerine barış, özgürlük ve eşitlik duyguların ebediyen yerleştirebilsinler. barış içinde yaşama hakkının güvencesine kavuşsunlar. Toplumların barış ve halklar arasında dostluk anlayışıyla eğitilmeleri için silahlanmanın kısıtlanması, silahsızlanma yolunda adımlar atılması en başta gelen konulardır."

C.E. WOJTASZEK
Polonya Dışişleri Bakanı
BM Silahsızlanma için Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Konuşmasından

Günümüzde, savaş araçlarının insanları insafsızca öldürücü gücünün arttığı, maddi değerleri tahrip gücünün fazlalaştığı bir ortamda barış koşulları içinde yaşayabilmek her kişinin ve her halkın en temel hahlarından birisidir.

Silahlanma yarışı insanları yalnızca ölümle tehdit etmemekte, silahlanma için ayrılan kaynaklar teknik ve bilimsel ilerlemelerin ortaya çıkardığı olanakların toplumsal ilerleme hizmetine konulmasında da en büyük engeli oluşturmaktadır. Bugün sadece bir Fantom savaş uçağına harcanacak parayla Türkiye'nin herhangi bir yerinde 100 yataklı tam teşekküllü bir hastahane donatılabilir.

Günümüzde silahsızlanma ve barış için mücadele güncel bir sorun olduğu gibi, artık hayal olmaktan da çıkmıştır. Uluslararası ilişkilerde barış içinde bir arada yaşama ve yumuşama politikalarının temel politika haline gelmesi bu gelişmenin dayanağıdır. Geçtiğimiz günlerde, Birleşmiş Milletler Örgütünün 33. Kuruluş Yıldönümünün kutlandığı haftanın, "Dünya Silahsızlanma Haftası" ilan edilmesi, bu gelişmelerin bir sonucudur.

Günümüzde açlık tehlikesini ortadan kaldırabilmek için 8 milyar dolara, az gelişmiş ülkeler tarımsal gelişmesinin üç katına çıkarılması için 3,5 milyar dolara, dünyada okur-yazar olmayan 800 milyon insanın beş yıl içerisinde okur yazar hale getirilebilmesi için yılda 1,5 milyar dolara ve nihayet aynı ülkelerin sağlık sorunlarının çözümü için 7 milyar dolara gereksinildiği BM örgütünce hesaplanmıştır. Bu paraların toplamı 26 milyar dolar tutmaktadır ve bu, dünyadaki silahlanma için yapılan harcamaların ancak yüzde 10'u kadardır. Sovyetler Birliği'nin önerisi Çin dahil, ABD ve diğer Güvenlik Konseyi daimi üyelerince kabul edilseydi insanlığın kazanımlarının neler olabileceği konusunda bir fikir edinilebilir. Ama ölüm tacirlerinin kazanç emellerinin yönlendirdiği emperyalistler, ve onlarla birlikte saf tutan Çin bu öneriyi kabul etmediler. Sovyetler Birliği önerisinin her zaman geçerli olduğunu açıkladı.

Bu olgu dünyada barış ve silahsızlanma için mücadelenin önemini olduğu gibi bu mücadelede kimin en önde yer aldığını da gösteriyor ve yine ortaya çıkıyor ki, barış mücadelesi dünyadaki tüm soğuk savaş kalıntılarının temizlenmesi, soğuk savaşı geri getirmeye yönelik çabaların boşa çıkartılması, uluslararası yumuşama sürecinin geri dönülemez bir akışa kavuşturulması, politik yumuşama yanında askeri yumuşama için de çaba harcanmasında somutlanıyor.

Savaş tehdidine kesin son verilmesi ise, savaş politikasının başka araçlarla sürdürülmesi olduğuna göre, savaşa yol açan emperyalizme karşı halk kitlelerinin mücadelesine bağlıdır. Bu mücadele mutlaka başarıya ulaşacaktır.

Dünyada NEO-FAŞİZM DOSYASI 2

İSPANYA NEO FAŞİST ULUSLARARASI

İspanya'da faşizm, İkinci Dünya Savaşı'ndan önce Hitler nazizmi ve Mussolini faşizminin vesayetinde kuruldu. II. Dünya Savaşı'nda faşizmin kesin bir yenilgiye uğratılmasından sonra, Franco faşizmi için de "zor" günler başladı. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun Aralık 1946'da aldığı İspanya ile ilgili bir kararda şunları okuyoruz: "Franco rejimi, büyük ölçüde Nazi Almanya'sı ve Faşist İtalya'nın desteğinde kurulmuş, kaynağı, tabiatı, yapısı ve genel tutumu bakımından faşist karakter taşıyan bir rejimdir."

Başlıca desteklerini savaşta yitiren faşist rejim, dünya kamuoyu tarafından baketttiği biçimde mahkum ediliyordu. İlk şaşkınlık içinde, faşist rejimin tüm dış karakteristiklerini ortadan kaldırmak üzere Franco ve yandaşları harekete geçtiler. İspanyol SA'ları durumundaki "Falanj"ların kurucusu, Franco'nun halefi ve bocası diktatör Primo de Rivera'nın resimleri hasıraltı edildi, faşistlerin ünlü selamı kaldırıldı ve resmi faşist çevrelerin demeçlerinde "nasyonal-sendikalist" devlete atıfta bulunmaktan vazgeçildi. Hatta ülkede bir zulüm ve şiddet makinesi haline gelmiş bulunan "Gelenekçi İspanyol Falanjı ve Nasyonal-Sendikalist Saldırı Cuntası" adını taşıyan faşist örgüt kapatılarak yerine 1947'de "Ulusal Hareket" gibi son derece "yansız" görüntü taşıyan bir örgüt kuruldu.

● İspanya ikinci savaş sonrasında uzun bir süre Avrupa'lı eski faşistlerin bir sığınağı oldu. Dominik Diktatörü Trojillo ve Arjantin'li Juan Peron'da İspanya'ya sığındı.

● Merkezi Barselona'da bulunan CEDADE adlı örgüt, CIA ve Federal Alman istihbarat örgütü BND aracılığıyla Mondial Export'tan silah temin ediyor

● Neo faşist örgütler ordudan büyük destek gördüler. Bu örgütlerden "Kral İsa'nın gerillaları" İspanya'da siyasi cinayetlerin başlıca faili durumunda. Bu örgüt "komando kampları" benzeri talimgahlarda militanlarını eğitiyor.

Tüm bu maskeleme çabaları, Franco rejiminin her türlü burjuva demokratik özgürlükleri ayaklar altına alan, emekçilerin en basit haklarını bile tanımayan, antikomünist diktatörlük yüzünü saklamaya yetmiyordu. Maskelenmeye çalışılan bir başka yüzü daha vardı Franco İspanya'sının. İkinci Dünya Savaşı'nda işlediği cinayetler yüzünden hüküm giyen tüm savaş suçluları, Avrupa'nın çeşitli yerlerinde faşizmin ilk rüzgarıyla kurulan kısa süreli faşist diktatörlüklerin ve yahudi katliamlarının özlemi içindeki demokrasi kaçkınları, darbe ve "kontrgerilla" uzmanları İspanya'da cirit atıyorlardı. Üstelik bu ülkede, çeşitli ülkelerin istihbarat örgütleri, bu süprüntüleri kendi kadrolarına alabilmek için aralarında yarışıyordu. Bu "namlı" faşistler arasında özellikle şunların adlarından sözedilebilir: Hırvat teröristlerinin önderi Ante Paveliç, Amerikan Gizli Servislerinin "Avrupa'nın en tehlikeli adamı" olarak niteledikleri SS Subayı Otto Skorzeny, Romen diktatörü Horia Sima. Birkaç yıl sonra başta Latin Amerika'lı faşist diktatörler olmak üzere dünyanın dört bucağındaki faşistler İspanya'yı bir tür "faşist sığınağı" ilan ettiler. İspanya'ya bu dönemde Dominik'li diktatör Trujillo ve Arjantin'e yıllarca kan kusturmuş olan Juan Peron da sığınmıştı.

İspanya savaş sonrası kısa bir dönem boyunca kapitalist dünyanın uzağında tutuldu ve uluslararası arenada kelimenin tam anlamıyla yapayalnız kaldı. Soğuk savaş olgusu, emperyalist-kapitalist dünya temsilcilerine faşist desteklerden vazgeçemeyeceklerini bir kez daha kanıtladı. "Hızlı" antikomünist rejimden dolayı İspanya, başta ABD emperyalizmi olmak üzere tüm "Batı"da vazgeçilmez bir müttefik olarak kabul edildi. Bu dönemde CIA ajanları İspanya'da varolan mülteci faşistlerle çok yakın ilişkiler kurmuşlardı. Ayrıca Federal Alman İstihbarat Örgütü BND de bazı ajanlarını İspanya'ya gönderdi. Bu ajanlardan biri, Otto Bertram, Hitler'in 1936 sonrasında Franco'nun yardımına gönderdiği nazi kuvvetleri içinde yer almış ve tarihteki en büyük soykırım örneklerinden biri olan 1937'deki Guernica katliamını üstlenen "Akbaba Lejyonu"nda etkin olarak görev yapmıştı.

İspanya toprakları birçok uluslararası faşist toplantılarına da sahne oldu. Bunlara en yakın örnek 1977 yılının Nisan ayında Barselona'da yapılan Avrupa'nın faşist kadınlarını biraraya getiren toplantıdır. Bu toplantıyı düzenleyen faşist örgütün adı Yeni Avrupa Düzeni'dir.Kuruluşu, 1951'de İsviçre'nin Zürih kentinde yapılan toplantıda açıklanan bir bildiriye dayanır. Bu bildiride "Avrupa ırkı"nın korunması için önlemler getirilmesi gereğine değinilmekte ve bu arada Avrupa'lı olmayanlarla evlenme yasağı getirilmesi istenmekte, ırkın daha da mükemmelleştirilmesi yolunda gerekli tıbbi önlemlerin alınmasına da gerek olduğu vurgulanmaktadır.

AKADEMİK "CİNAYET" ÖĞRETİMİ

İspanya uluslararası faşist hareket için bir okuldur. Saragosa yakınındaki "Rönesans Vakfı" adlı faşist okulda dünyanın dört bucağından gelen faşistlere silahlı mücadele teknikleri ve politik propaganda konularında altı hafta süren bir öğretim yapılmaktadır.Bu "öğretim" sonunda, kurslara katılanlar Nietzsche'nin felsefi öğretileriyle donatılmakta, yangın bombası ve on bir değişik tip otomatik tabancayı kullanmada "mahir" olmaktadır. Yukarıda sözü edilen Yeni Avrupa Düzeni örgütünün düzenlediği kurslarda ırkçı teorilere daha fazla ağırlık verilmesine karşılık Rönesans Vakfı'nın staj programı faşist propaganda yöntemleri arasında sayılan silahlı grupların örgütlenmesi, sabotaj gibi konular uzun uzadıya yer tutmaktadır.

İspanyol faşistlerinin yarı-askeri saldırı örgütü Falanj, 1960'lardan başlayarak ciddi bir bunalıma girmeye başladı. Zira Falanj'ın İspanya'da antikomünizmin simgesi haline gelmiş olan ve faşistler arasında büyük bir otoriteye sahip olan "Generaller Generali" Franco'ya karşı çıkması olanaksızdı. Ama öte yanda aynı Franco, liberal görünümlü teknokratlarla iyi ilişkiler sürdürmeye çalışıyor ve yenileşmeden yana gözüken kral Juan Carlos'un vesayetini üzerine alıyordu. Falanj'ın içindeki Franco'ya karşı görünen grup Franco'nun faşist rejime dünya ölçüsünde prestij sağlamaya dönük sözde reformlarına karşı çıkıyordu. Onlara göre, İspanya Hitler ve Mussolini'nin yolundan ayrılmamalıydı. Irkı güçsüzleştirenlerin ortadan kaldırılması ve unutulmaya yüz tutmuş milliyetçiliğin güçlendirilmesini istiyorlardı.

FAŞİST ÖRGÜTLENMELER

İspanya üniversite çevrelerinde neo-faşist hareket, başka Batı Avrupa ülkelerine oranla çok daha güçlü bir biçimde varoldu. Üniversitelerde kurulan neo-faşist örgütlerin önemli bir kısmı da ordudan sıcak ilgi gördü. Bu örgütlerin içinde en önemlileri 1967 ve 1968 yıllarındaki silahlı saldırı olaylarını üstlenen *"Ulusal Üniversite Eylemi"*, *"Anti-Marksist Mücadele"* ve *"Demokratik Eylem"*'dir. Bu gruplar İspanyol Emniyet Genel Müdürlüğü ve faşist siyasi polis olan *Politik-Toplumsal Tugay*'ın görevlilerince yakından denetlenmekte, sıkışık zamanlarda derhal kapatılıp en kısa sürede yeniden başka adlar altında etkinliklerini sürdürmektedirler.

İspanya'da faşist "seçkinler" diyebileceğimiz bir grubun da kendi örgütleri vardır. Bunların bir bölüğü 1939'larda komünistlere karşı ilan edilen "cihadın" yinelenmesi için mücadele veriyorlar. Bunlara bir örnek olarak gösterebileceğimiz *"İspanyol Haçlı Seferi"* adlı örgüt bünyesinde, şimdi dağıtılmış olan ve kendilerini "en iyi falanjistler" olarak adlandırmaktan çekinmeyen Franco'nun Muhafız Alayı'nın birçok eski üyesini de barındırmaktadır.Bu örgüt, Mavi Alay'

İtalyan neo-faşist CISNAL göçmen işçilere

Federal Almanya'da faşistlerin üzerlerinde tehlikeli oyunlar oynadıkları işçi topluluklarından başta gelenlerden biri de İtalyan işçileri. Faşizmin isim babası olan bu ülkede hortlatılmaya çalışılan neo-faşist hareket, İtalyan işçilerinin üzerinden elini çekmiyor. Bu konuda kendisine Almanya içinden ve "Alman" destek de var. Alman CDU/CSU muhalefeti, İtalyan faşistlerine oldukça yardımcı oluyor.

CDU/CSU çevreleriyle İtalyan neo-faşistleri arasındaki ilişkiler son zamanlarda iyiden iyiye açığa çıktı. Bu ilişkiler Almanya'da "olay" niteliğindeydi ve ilk kez rastlanmıyordu.

CDU/CSU yanlısı Almanya Hıristiyan Sendikalar Birliği (CGB), İtalyan neo-faşist MSI'nin yönettiği "sendika" CISNAL ile ilişkilerini sürekli artırmaktadır. Bu ilişkilerin yeni olmadığı biliniyor. 1972'den beri CISNAL Federal Almanya'da resmen kurulma peşinde. Faşistlerin bu maskelenmiş işlerini, Toplumsal Himaye Örgütü ENAS *(Federal Almanya'da 16 bürosu bulunuyor) ve* Dünyadaki İtalyanlar İçin Üç Renkli Bayrak Komitesi *CTIM (bu komitelerden Federal Almanya'da 25 tane bulunuyor) aracılığıyla yürütüyorlar.*

CGB ile CISNAL arasındaki görüşmeler, işbirliği taslakları ortaya çıkartabilecek kadar ilerletilmiş durumda. Yapılacak olan işbirliğinin önemli amaçlarını şöyle sıralayabiliriz:

- İşyeri temsilciliği seçimlerinde CGB ile CISNAL ortak adaylar çıkaracaklardır.

- CGB yetkilileri Federal Almanya'daki İtalyan "konuk işçiler" hakkında, "yurttaşlarını daha iyi himaye edebilmesi" için ENAS'a bilgi vereceklerdir.

- CGB, ENAS'ın örgütlenmesinin tanınması için Çalışma Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunacaktır. Bunun yanında ENAS kendisine bir radyo yayın saati verilmesini de istemektedir.

HAREKETTE BİR MERKEZ

dan arta kalan bir takım albay ve general eskileriyle de çok iyi ilişkiler içindedir. (*"Mavi Alay"* İspanya'nın doğusunda cumhuriyetçilere karşı savaşan yaklaşık yirmi bin Franco askerinden oluşuyordu. 1943'te Mavi Alay'ın geri çağrılmasından sonra bu alay mensuplarının bir kısmı İspanya'ya dönmeyerek SS saflarında müttefiklere karşı çarpıştılar. Hatta bunlardan bir kısmı, Berlin'de Hitler'in karargahı yakınındaki son çarpışmalara bile katıldılar.) İspanyol İç Savaşı'nın faşist "kahramanlar"ı da bir konfederasyon biçiminde örgütlüdür.

İspanya'da nasyonal-sosyalist olduklarını açıktan açığa ilan eden faşist örgütler de vardır. Bunların arasında en etkili olan *"Yeni Güç"* adını taşıyan harekettir. Yeni Güç'ün yayınladığı haftalık yayın organı yaklaşık 50 bin baskı yapmaktadır. Bunun dışında sayıları ona yaklaşan ve terör eylemlerine sık sık başvuran küçük çaplı fraksiyonlar da vardır. 50-100'er kişilik gruplardan oluşan bu faşist mihrakların hemen her biri faşist saldırının bir alanında uzmanlaşmış gibidir. Örneğin, *İspanyol Düşüncesinin Savunması* adlı örgüt Atlantik Bankası'na düzenlediği bir baskında yaklaşık iki milyon lirayı faşist kasalara aktarmıştır. Antiterörist *EAT* örgütü de bombalı saldırılar konusunda uzmanlaşmıştır. Bu örgüt, 1975 Temmuz'undan 1977 Ocak ayına kadar İspanya'nın Bask bölgesinde 65 bombalı saldırı düzenlemiştir. *"Kral İsa'nın Gerillaları"* adını taşıyan örgüt ise kişilere karşı girişilen saldırı olayiarının biricik failidir. Bu örgüt, fazla liberal bulduğu Madrid Piskopos Yardımcısına bile saldırmaktan geri durmamıştır. Bu örgütün İspanya'nın çeşitli yerlerindeki bizdeki 'Komando Kampları'nı anımsatan talimgahları da bulunmaktadır.

Bu örgütlerin tümü "ordu" konusunda büyük duyarlılık gösteriyor. Hatta yayınladıkları gazete ve dergilerde ordu konusuna ayrılmış özel makale köşelerine de rastlamak mümkün. Hepsinin amacı ortak. İspanya'daki politik ortamın sonuna kadar gerilerek, ordunun görev başına çağırılması.

İSPANYA'DA NEO-FAŞİZMİN KİMLİK KARTI: CEDADE

Burada bir başka faşist saldırı örgütü üzerinde daha ayrıntılı biçimde durmak birçok bakımdan yararlı olacaktır. Bu örgüt İspanyol neo-faşizminin ayırıcı özelliklerini ve uluslararası neo-faşist hareketin boyutlarını ve mücadele yöntemlerini gözler önüne seren bir örnektir. Adı: *"Avrupa Dostları İspanyol Çevresi"*, İspanyolcadaki kısaltılmış biçimiyle *CEDADE*. CEDADE'nin kuruluşunu kimler hazırladı? Birinci isim, dünyadaki neo-faşist hareketin ünlülerinden, faşist ajitatör, eski nazi Friedrich Kuhfuss. 1971'de ölen Kuhfuss'un 30 ayrı dil ve lehçeyi çok iyi konuştuğu söyleniyor. Sonra *Mavi Alay*'ın iki subayı, SS yüzbaşısı Miguel Ezquerra ve general Tomas Garcia Rebull. Rebull'un 1976 yılında ölümünden sonra *CEDADE* tarafından yapılan açıklama onun, "1945'te yenilgiye uğratılmış gibi gözüken fakat gerçekte yenilmeyen bir ideolojiye bağlı kaldığını" ve ünlü SS sloganı *"sadakatim onurumdur"* un bir simgesi olduğunu açıklıyordu. CEDADE'nin teknik danışmanlığını ise yukarıda adından sözedilmiş olan nazi Otto Skorzeny yaptı.

CEDADE'nin merkezi Barselona'dır. Aynı zamanda çeşitli İspanyol kentlerinde şubeleri vardır. Bu örgüt ofset bir matbaa ve iki yayınevi aracılığıyla faşist ideolojiyi yaymaya çalışmaktadır. 1969'da yine Barselona'da yapılan *Yeni Avrupa Düzeni* toplantısı CEDADE'nin girişimiyle yapıldı. CEDADE, 1976'da yine Barselona'da Hitler ve tüm "Dava'da ölenlerin anısına" bir ayin düzenledi ve altı Avrupa ülkesinden gelen neo-faşist delegeler bu ayine katıldılar.

Bu örgüt, silahlı eylemlerinde çeşitli etiketler kullanmaktadır. CEDADE'nin mali konulardaki sıkıntılarını İspanya'daki toprak sahipleri ve sanayiciler gidermektedir. Bu örgütlerin kasaları İsviçre bankalarının kasalarıyla yakın bir alış veriş içindedir. CEDADE'nin silah temini konusunda güçlük çektiğini söylemek de mümkün değildir. CIA'nın denetimindeki *ENIESA* ve Federal Alman BND'sinin denetimindeki Mondial Export gibi "ihracat-ithalat" şirketleri CEDADE'ye yardımlarını esirgememektedir. İspanya'da, bir de, bizdeki Karadeniz atelyeleri biçiminde çalışarak ABD'nin verdiği planlar üzerinden silah üreten yeraltı silah atelyeleri de vardır.

CUNTACI "CUCANA PLANI"

İspanya'da faşist tehlike henüz geçmiş değildir. Kurulan yeni rejim emekçi halkın yeni kazanımları ve örgütlü ekonomik politik mücadelesi doğrultusunda güçlendirilmek zorundadır. Bu açıdan ne CEDADE'nin, ne *Kral İsa'nın Gerillaları* örgütünün ne de *Mavi Alay*'dan arta kalan faşist subayların birer ad olarak hiç bir önemi yoktur. Önemli olan İspanya'da neo-faşist hareketin rejimi zayıflatmak için her türlü provokasyona başvuracağı gerçeğinin bilinmesidir. Franco dönemi artıklarından henüz temizlenmemiş olan İspanyol ordusunun yüksek kademelerinde "güçlü bir iktidar" kurulmasını arzulayan subay sayısı hiç de az değildir.

Bu konuda *"Cucana Planı"* adıyla anılan bir müdahale planından da söz ediliyor. Katalonya bölgesi komutanınca hazırlanan bu plana göre, grev ve gösterilerin bastırılmasına silahlı kuvvetlerin de katılması öngörülmektedir. Bu plana göre, başkent Madrid çeşitli bölgelere ayrılarak herbirine başında bir yüzbaşı bulunan otuz asker gönderilecektir. İspanya'da bugün sayıları yaklaşık 60 bine ulaşmış bulunan faşist eylemciler bu planın uygulamaya konulmasıyla birlikte harekete geçebilecektir. Yeni Anayasa'nın halkoyuna sunulacağı şu günlerde İspanya halkının faşist planı boşa çıkarma görevi bekliyor.

sendika merkezi yönelik propagandayı yönetiyor

İtalyan faşistlerinin bu isteklerinin nedenleri açık. MSI, Federal Almanya'daki İtalyanlar arasındaki propagandasını daha uygun koşullarda yapmak istiyor. Zaten yıllardan beri MSI/CISNAL tarafından yapılan propaganda gerici "İtalyanlık" sloganına dayandırılıyor ve bu propaganda "konuk işçiler", özellikle de çocuklar arasındaki, birarada yaşamaya, Alman toplumuna ve Alman eğitim sistemine yöneliktir.

- Baden-Württemberg'de 1975'te CDU bakanları MSI/CTIM gazetesi Oltreconfito *için övücü sözler sarfettiler. (Bu SPD'nin de katıldığı geniş protestolara yol açtı.)*

- CSU lideri Strauss, yine birkaç yıl önce MSI dergisi Il Borghese*'ye "dostça" bir mülakat verdi.*

- Strauss'un kitabı Avrupa Taslağı*, İtalya'da MSI yanlısı yayınevi* Giovanni Volpe *tarafından yayınlandı. Kitabın yayınlanmasından sonra,* Oltreconfito *Franz Josef Strauss'un "peşinden gidilecek adam" olduğunu belirtti.*

Bunlar, CGB ve CISNAL'ın ortak işbirliği noktalarının yalnızca en önemlileri. Ve ilginç olan, her ikisinin de bu faşist amaçlarını herhangi bir engelle karşılaşmadan gerçekleştirebilmeleridir. Bu sendikaların yöneticileri de, bu ilişkileri yalanlamaya hiç gerek görmemektedirler. Gerçekten de bu ilişkilerini yalanlamalarına gerek yoktur. Çünkü Federal Almanya'da hükümette bulunan SPD, öteden beri neo-faşistlerin tehlikeli amaçlarını gerçekleştirmek için yaptıkları propagandaya göz yummuştur. İtalyan neo-faşistleri de, SPD iktidarında alabildiğine yükseltilen antikomünizm ortamında kendileri için rahat çalışma koşullarını bulabilmektedirler.

İtalyan işçilerinin neo-faşistlerin baskı ve yıldırmaya dayanan propagandalarından etkilenmemesi, faşist demagojiden kurtarılması ve faşizme karşı etkin mücadeleye girebilmesi, uluslararası bir görev halindedir.

Faşizmin karanlığına geri dönülmeyecek

YUNANİSTAN'DA DEMOKRATİK GÜÇLER BÜYÜK BAŞARI KAZANDI

Yunanistan'da 15 ve 22 Ekim tarihlerinde iki turda yapılan yerel seçimler, demokratik muhalefet güçlerinin büyük başarısıyla sonuçlandı. Atina, Pire, Selanik, Patras, Heraklion gibi ülkenin tüm büyük kentlerinde, yerel yönetimler muhalefet partilerinin eline geçti. İktidardaki Yeni Demokrasi Partisi ise, tam bir başarısızlığa uğradı.

Ülkedeki politik ortamı derinden etkileyebilecek nitelikteki bu seçim sonuçları, aslında şaşırtıcı değildi. Yunanistan'ı karanlığa boğan "Albaylar Cuntası"nın 1974 yılında devrilmesinden bugüne kadarki gelişmeler, böyle bir noktaya ulaşılacağını gösteriyordu. Askeri faşist cuntanın çöküşünün hemen ertesinde yapılan seçimlerde Konstantin Karamanlis'in Yeni Demokrasi Partisi'nin hükümet kurabilecek parlamento çoğunluğunu kazanması, gerçekte yapay bir başarıydı. Emperyalizmin Yunanistan'ın sorunlarını kendi lehine çözmeye aday gördüğü Karamanlis'in partisini desteklemesinin yanında, Yunanistan halkının da faşizmin hemen ertesindeki belirsizlik ortamında, sağcı ama faşist olmayan bu partiye oy vermeyi tercih etmesi, Yeni Demokrasi Partisi'nin "başarısı"ndaki başlıca etkenlerdi.

Ne var ki, YDP, aradan geçen dört yıl içinde ülkenin karşı karşıya bulunduğu sorunları daha da şiddetlendirdi. Karamanlis hükümeti yerli ve yabancı tekellerin egemenliğini korumayı gözetirken, diğer yandan da toplumsal muhalefeti baskıcı, otoriter yollarla sindirme yoluna gitti. Halkın özgürlüklerine, sendikal ve genel demokratik hareketin karşısına antidemokratik önlemlerle çıktı. Demokrasiyi koruma ve terörizmle savaşma bahanesiyle çıkarılan, devlet makamlarının keyfi ve zorba yöntemler kullanma olanaklarını genişleten "teröre karşı" yasa, bu önlemlerin önemli bir tanesiydi. Faşist cuntanın devrilmesinin ertesinde gerileyen antikomünizm yeniden canlandırılmaya çalışıldı. Ekonomik alanlarda alınan kararlar, özellikle de getirilen yeni vergiler, emekçi yığınların yaşam koşullarını ağırlaştırdı. Son günlerde ise, emperyalizmin istekleri doğrultusunda NATO'ya yeniden tam katılım için girişimlerde bulunulması, Yunanistan halkının çıkarlarına bu hükümetin nasıl ters düştüğünü apaçık ortaya koydu.

Yeni Demokrasi Partisi'nin gerici ekonomi politikasına karşı yığınların yükselen tepkisini örgütleyen güçlerin başında Yunanistan Komünist Partisi geliyordu. Ancak YKP, ülkede faşizm her zaman diri bir tehlike olması nedeniyle YKP Genel Sekreteri *Harilaos Florakis*'in de belirttiği gibi, *"demokratik muhalefet güçleriyle, toplumsal yaşamın her yönüyle demokratikleştirilmesini, her türlü faşizan girişime amansızca karşı koymayı, bugünkü denetimsiz tekelci egemenliğin kısıtlanması, dizginlenmesi ve emekçi halkın yaşam düzeyinin etkinlikle yükseltilmesini öngören bir program temelinde geniş yapıcı işbirliği"*'nin ısrarlı savunucusu oldu. Ve bugün bu işbirliği, PASOK'un şoven-milliyetçi politikasına karşın fiilen de olsa gerçekleştirilebildiyse, bu herşeyden önce YKP'nin çabaları sonucudur.

Yunanistan işçi sınıfının güçlü temsilcisi YKP'nin birlik politikası, yerel seçimlerde kazanılan başarıda belirleyici bir öneme sahiptir. Bu olumlu politika, yığınlar gözünde Parti'nin prestijinin daha da yükselmesine, saygınlığının daha da artmasına yol açtı.

YKP seçimlerin birinci kademesinde, seçim sisteminin de doğal bir sonucu olarak kendi adaylarını gösterdi ve çok önemli oranda oy aldı. Atina'da bir önceki seçimlerde yüzde 12,5 olan oy oranını yüzde 16,5'a yükseltti. Bu başarı sağcı çevreler tarafından tanınmış besteci Teodorakis' in aday olmasına bağlandı. Ama bu iddialar YKP'nin başarısına gölge düşüremedi. Atina'da ikinci kademede YKP'nin oylarının tamamının blok halinde PASOK adayına verildiği görüldü. Bu, aynı zamanda komünist oyların disiplininin de göstergesi oldu.

Yunanistan yerel seçimlerinin doğuracağı sonuçlardan biri, PASOK'un YKP ile daha yakın bir işbirliğine yanaşması ve gelecekteki genel seçimlere işbirliği halinde girmesi olabilir. Yunanistan halkının çıkarları da bundan yanadır.

Bir başka sonuç, Karamanlis hükümetinin antidemokratik seçim yasalarına güvenerek, yapabileceği bir erken seçimle hükümete "halk onayını" sağlamaya çalışması olasılığıdır. Daha da ötesi, gelecekteki genel seçimlerden sonra da hükümette kalabilmek için, varolan seçim yasalarını daha da antidemokratikleştirmeye çalışması beklenmektedir.

Emekçi halka yönelik bütün gerici oyunlara karşı demokratik mevzilerin korunmasının başta gelen teminatı bugün Yunanistan işçi sınıfı partisidir. 1974 yılından beri, yapılan her seçimde oy oranını büyük ölçüde yükselten YKP, toplumsal yaşamın her alanındaki etkinliğini hızla artırmaktadır. Sosyalizme doğru emin adımlarla yürüyen Yunanistan Komünist Partisi, güçlü örgütsel yapısı ve artan yığınsal etkinliğiyle, her türlü engeli aşmasını bilecektir.

KÜBA HALKI KONUT SORUNUNU

Küba'lı emekçi aileleri oturdukları evlere ödedikleri kira ile bir süre sonra evin sahibi oluyorlar. Kira miktarı, eve giren toplam kazancın onda biri olarak saptanıyor.

Konut sorunu, kiraların astronomik rakamlarla arttığı Türkiye'de şu günlerde yine gündemde. Bir yandan kırsal kesimde patlamalar gösteren nüfusun, çarpık kapitalizmin adaletsiz toprak dağıtımına bağlı olarak kente akması; bir yandan enflasyonist baskıların kentteki yaşam koşullarını ağırlaştırması, çarpık şehirleşmeyi hızlandıran etkenler. Son zamanlarda yapı işlerinde göze çarpan hareketlilik konut sorununa çözümler getirmek yerine, bir avuç spekülatöre haksız kazançlar sağlamaktan öteye geçmiyor. Böylelikle, insanca yaşamın en basit gerekleri bile ancak paralı bir azınlığın ayrıcalıkları olurken, kentleri saran sağlıksız gecekondu kuşakları da giderek büyüyor.

Küba halkı, emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı zaferi kazandıktan sonra şimdi de yoksulluğa karşı zaferler kazanıyor.

KAÇINILMAZ OLGU

Kapitalist sistemdeki geri bıraktırılmış ülkeler için kaçınılmaz bir olgu bu. Devrim öncesi Küba da aynı olguyu yaşayan bir ülke. Büyük kentler, özellikle başkent Havana ve Santiago de Cuba, kırsal kesimden göçeden yığınların koşmuş oldukları odak noktaları.

Santiago de Cuba'da kentin çevresi tahta barakalarla kuşatılırken, Havana'da durum daha değişik olmuş: Kuzey komşularının sunduğu "Amerikan tipi yaşam"a ayak uydurmak isteyen Küba burjuvazisi, tek katlı, bahçeli evlere yerleşerek, modern, yeşil, rahat ve yeni bir Havana oluşturmuş. Bu arada kentin İspanyol sömürgecilerinden kalma eski, birbirinin üstüne binen, köhnemiş, çok katlı yapıları da emekçi sınıflara bırakılmış. Bu "bırakılma" bile, ev sahiplerine sürekli bir şekilde haksız gelirler sağlayacak "kiralama" şeklinde gerçekleşmiş.

Barrios adını alan bu yoksul mahalleleri, halkın fareler ve birbirleriyle üst üste yaşadığı, her türlü salgın hastalığa kaynaklık eden, altyapı tesislerinden yoksun birer getto olmakla kalmamış, aynı zamanda her türlü suç unsurunun geliştiği, giderek işsizlikle birlikte seks ticaretinin alıp yürüdüğü içlerine girilmez yerler halini almış. Ve böylesi yerlerde yaşayabilmek için bile giderek yükselen kiralar ödeyerek!..

DEVRİMDEN SONRA

Yoksul bir ülke olan Küba'da devrimin hemen ardından konut yapımına geçilememiş. Bunun nedeni, daha önce ABD'ye bağımlı duruma getirilmiş olan ülke ekonomisinin, bu bağları birden koparıp atarken karşılaştığı daha büyük sorunlar. Ayrıca devrimi cezalandırmak amacıyla ABD'nin baskısıyla Küba'ya karşı başlatılan ekonomik ve politik ambargo. Bu durumda ülke halkının günlük yiyeceğinin sağlanması bile devrim hükümetinin uğraşması gereken sorunlardan biri olmuş. Bütün bu güçlüklere karşın, konut sorunu da devrimin öncelikle ele aldığı konulardan.

Getirilen önlemlerin başında, belirli bir tarihten önce yapılmış olan konutların (amortisman süresini dolduranlar) içinde yaşayanlara verilmesi geliyor. Bu durumda, konutu kullananların kaç yıldır orada oturdukları, ne zamandan beri kira ödedikleri hiç önemli değil. Örneğin, herhangi bir kimse devrimden isterse yalnız bir yıl önce bir konuta gelip yerleşmiş ve yalnızca bir yıl kira ödemiş olsun, eğer içinde oturduğu konuta o zamana kadar ödenen kiralar konutun yapım masraflarını karşılamışsa, bu konut artık kendisinin oluyor.

Alınan ilk önlemlerden bir diğeri de emekçi halkın belini büken kiraların bir düzene konması. Bu yeni düzenlemeye göre ödenen kira kişinin kazancının yüzde onunu geçemiyor. Örneğin, yüz peso (3.300 lira) kazanan bir kimse bunun yalnızca 10 pesosunu (330 lira) kira olarak ödüyor. Bu şekilde eskiden ödenen, hiç bir belirli ölçüye dayanmayan ve devâmlı artan kiralar büyük bir oranda hafifletilmiş oluyor. Ayrıca kirayı ödeyenin kazancıyla doğrudan orantılı olduğundan, yıldan yıla düzensiz artışlar da görülmüyor.

Bu tür kira ödemede evin büyüklüğü, küçüklüğü söz konusu değil. Herşey eve giren kazanca bağlı. Eğer bir ailede dört yetişkin kişi para kazanıyorsa, ödedikleri kira da her birinin kazancının yüzde onundan oluşuyor. Ama diğer yandan dört kişilik bir ailede yalnız tek bir kimse para kazanıyorsa, o zaman kira da yalnızca onun kazancının yüzde onuna eşit. Tabii yine belirli bir süre sonunda içinde oturdukları evin kendilerinin olması koşulu geçerli kalarak.

Kiraların devlete ödendiğini belirtmeye gerek yok. Ve sonuçta bu kiralar, toplum için gerçekleştirilen sosyal hizmetlerle yine toplumun kendisine dönüyor. Bu durumda kendi evi olup da başka evlerini kiraya vererek, çalışmadan, haksız bir kazançla yaşama olanağı da ortadan kalkmış oluyor. Kimsenin içinde yaşadığı evden başkasını sahiplenmeye hakkı yok. Yalnız herhangi bir kişinin ikinci bir evi olup da bu evde yetişkin çocukları veya daha başka bir yakını yaşıyorsa o ayrı. Kısacası, içinde yaşamak ön koşul.

Yine aynı dönemde, eski konutlarda basit onarım çalışmaları yapılarak banyo, tuvalet gibi çoğunun yoksun olduğu sağlık tesisleri ekleniyor. Bu arada içinde oturulamayacak kadar eski yapılar tamamen boşaltılarak, buralarda oturanlar devletin elindeki başka yapılara yerleştiriliyorlar. Ülkeyi terkeden burjuvazinin geride bıraktığı villalar ise çoğunlukla öğrenciler için pansiyon, semt kitaplıkları, sağlık merkezleri, ilkokul vb. gibi toplu amaçlar için kullanılıyor.

İKİNCİ AŞAMA

Devrimin ilk yıllarında ortaya çıkan sağlık, eğitim gibi birincil önemdeki görevler başarıldıktan sonra konut sorununda da ikinci aşamaya geçiliyor: Yeni

Barış elbiseli sahtekarlık

Barış sorunu ve barış için mücadele tüm halkların günlük yaşamlarını ilgilendiren bir konu. Barış için verilen mücadeleye katılmak yurtseverliğin, demokratlığın, insanseverliğin çok önemli bir ölçütü. Barış, barış için mücadelede silahsızlanma yönünde girişimler, uluslararası alanda yumuşama politikası, ulusal kurtuluş mücadeleleri bütün halkların ortak bir davası haline gelmiş durumda.

Bu amaçlar uğruna verilen mücadelelerde yer almak kişiler için en büyük onur. Emperyalizm ise halklar için, emekçi halktan yana olanlar için saygınlık taşıyan ne varsa hepsinin düşmanı! Emperyalizm insanlığın, halkların düşmanı. Bu düşmanlığını gösteren, elinden gelen herşeyi yapıyor. Bu çabaların yeni bir örneği saldırgan İsrail'in gerici yönetiminin başbakanı Begin ile Arap halklarına ihaneti tescillenen Sedat hainine Nobel "barış" ödülünün verilmesi.

Bu ödülü verirken emperyalizm çok yönlü amaçlar peşinde koşuyor. Öncelikle Begin ile Sedat'ın Carter'in tellallığını yaptığı emperyalizmin çıkarları için, Arap halklarını satış operasyonunu kitleler önünde savunulabilir hale getireceğini umuyor. Ayrıca barış için mücadelenin saygınlığını kitleler gözünde yitirtebileceğini, barış için örgütlü harekete katılabilecek bazı kesimleri bundan uzak tutabileceğini planlıyor.

·Emperyalizmin başka bir amacı da, özellikle teknik, bilimsel alanlarda daha önce Nobel ödülü almış ve demokrasi güçleri yanında saf tutanların toplumsal saygınlığını, Nobel ödülünün değerini Begin ve Sedat düzeyine indirgeyerek etkisizleştirmeyi düşünmesi.

Dün Soljenitsin ile bir kez daha kirletilen Nobel ödülü, Begin ve Sedat ile dinamitleniyor. A. Nobel dinamiti bulduğunda buluşunun insanlık hizmetinde kullanılacağını düşünmüştü. Daha sonraları Ödülü kurumlaştırarak günahlarını affettirmeyi umdu. Dün dinamitle tüm maddi ve manevi değerleri tahrip eden emperyalizm, bugün Nobel ödülüyle de insanlığa, tüm değerlere saldırıyor.

KENDİ ELİYLE ÇÖZÜMLÜYOR

konut yapımı. Bir yandan ülkenin çimento üretimi yeterli düzeye getirilirken, öte yandan yeni konutların yapımı için özgün bir yöntem geliştiriliyor: *"Micro-brigadas" yöntemi.*

"Micro-brigadas" adını alan küçük yapı tugayları genellikle otuz üç kişiden oluşuyor. Böyle bir yapı tugayına katılmanın ön koşulu konut gereksinimi olmak ve işyerinde çalışkan bir işçi olarak tanınmak. Bunun dışında yapı işlerinde deneyim ve bilgi şart değil. Çünkü çoğunlukla işbaşında öğreniyorlar yapacakları şeyi. Gerek görülen her işkolunda bir yapı tugayı oluşturuluyor. Bu tugaya katılmak için işinden iki-üç yıl izin alan kişilerin görevlerini, geride kalan arkadaşları üstleniyorlar.

"MICRO-BRİGADA"LAR NASIL ÇALIŞIYOR?

Yeni yerleşim merkezleri çoğunlukla kentlerin dışında, fakat kente ulaşımı kolay, doğanın bozulmadığı alanlarda kuruluyor. Bu alanlarda her yapı tugayı, kendine verilen daha önceden hazırlanmış projeye göre otuz iki ünitelik, dört katlı bir toplu konutun yapımını gerçekleştirmek zorunda. Gerekli bütün malzeme devletçe sağlanıyor ve birkaç gezgin inşaat mühendisi ile mimar yapıların kuruluşlarının sağlamlığını ve doğruluğunu denetliyorlar. Tugaylara yeni katılan ve yapı işlerinden anlamayan kişilere eskiler gerekli bilgileri öğretiyorlar ve ayrıca haftanın belirli günlerinde iş saatleri içinde düzenlenen çeşitli eğitim kursları var. Bu kurslara katılanlar kendi ilgi duydukları konuda yetiştiriliyorlar. Ama işçilerin yalnızca ustalaştıkları işle uğraşmaları gibi bir kural yok. Örneğin elektrikçiliği öğrenen bir kişi, gerektiğinde yerlerin karolarını da döşüyor veya pencereleri takıyor, veya diğer yapı tugaylarındaki elektrik işleriyle ilgileniyor.

Herkesin her tür işi yapması, ilke. Böylece Marx'ın karşı çıktığı kapitalist sistemdeki uzmanlaşma ve kişilerin bütünü tanımadan uzmanlaştıkları ayrıntılar içinde yitip gitmeleri, örneğin bu tür çalışmada ortadan kalkıyor. Ayrıca eli hiç kağıt kalemden başka birşey tutmamış kişiler de burada beden işlerini tanıyor ve bu tür çalışmaya alışıyorlar. Örneğin yaşamı masa başında yazı yazmakla geçen bir sekreter, yapı tugaylarında kum eliyor, duvar örüyor ve gerçekten üretici bir çalışmaya katılıyor. Bir öğretmen harç karıyor. Bir ziraat mühendisi tuğla taşıyor. Bir şoför veya maden işçisi projeyle ilgileniyor. Bu şekilde bir takım kimselerin yalnızca kafa işleriyle, diğerlerinin ise yalnızca beden işleriyle uğraşması önlenmiş oluyor bir ölçüde. Kafa ve kol emeğinin birleştirilmesine doğru ileri bir adım atılıyor.

Yapılar tamamlandığında, içlerinden birkaç konut, yabancı ülkelerden gelerek Küba'da sığınma hakkı isteyen siyasi mültecilere ayrılıyor. Kalanlar ise, yapının ortaya çıkmasında emeği geçenlerin, yani yapı tugayındaki işçilerle ailelerinin. Bu arada konut yetmez de birkaç kişi açıkta kalırsa, onlar da diğer bir tugaya katılarak bir süre daha aynı işi devam ettiriyorlar. Yapılan konutların emekçiler arasında dağıtımı da yine en çok çalışana öncelik verecek şekilde. En çok çalışma derken söz konusu olan her birinin toplam kaç saat çalıştığı, kaçının normal işgünü saatleri, kaçının fazladan gönüllü çalışma saatleri olduğu. Bunun yanında, dört veya üç odalı olmak üzere iki tipte hazırlanan konutların dağıtımında ailenin büyüklüğü küçüklüğü ve çocuk sayısı esas.

"Micro brigada" adındaki yapı tugaylarında birleşen emekçiler kendi konutlarını yapıyorlar.

Her yapının tamamlanmasından sonra oradaki yapı tugayından ustalaşmış gönüllü işçiler ayrılarak yüz kişilik gruplar oluşturuyorlar. Bu gruplar da kreş, okul, sağlık merkezi, sinema gibi yerleşim alanının toplu kullanıma ayrılan yapılarını gerçekleştiriyorlar. Ayrıca her yapı tugayı kendi konutlarını yaparken, bir iki aylık bir süre için de sosyal içerikli yapılarda çalışmak zorunda.

Bu tür kendi yaptığı konutlarda oturanlar kazançlarının yalnızca yüzde sekizini kira olarak veriyorlar. Kuşkusuz bu da yapı kendini amorti edene kadar. Ondan sonra, konut, içinde oturdukları sürece kendilerinin. Başka bir konut sahibiyle anlaşarak değiş tokuş etme olanağı da var.

ALAMAR

Başkent Havana'nın yakınlarında, diğer kentlerin yakınlarında olduğu gibi, yapı tugaylarının çalışmalarıyla gerçekleştirilen birçok yeni yerleşme merkezleri var. *Alamar* da bunlardan biri. Deniz kıyısında çok geniş bir alan üzerine kurulan *Alamar* başlı başına bir kent olma yolunda. Modern, havadar ve gözalabildiğine yeşil. Eski sömürge Havana'sının bir tutam yeşilden yoksun, birbirine yapışık, havasız, güneşin cehenneme çevirdiği bir taş ve beton yığını olan sokaklarından çıkıp da buraya gelince, insanın yüzüne ilkin denizden esen serin yeller ve çiçek kokuları çarpıyor. Düzenli aralıklarla yerleştirilmiş büyük dört katlı yapılar göz alıcı, canlı, neşeli renklerle rengarenk boyanmış ve çevreleri çimen, çiçek, ağaçla bezenmiş. İçleri sade, gösterişten uzak, fakat kullanışlı ve rahat. Çocuklar evlerin önündeki çimenlerin üzerinde gönüllerince koşup oynuyorlar. Yapılar arasında giden ufak asfalt yolların iki kenarı palmiye ve hindistan cevizi ağaçlarıyla sıralı. Büyük bir alış veriş merkezi, kafeterya, kreş, iki ilkokul, bir orta okul ve lise, poliklinik, sinema, tiyatro, yüzme havuzları, voleybol ve basketbol alanları, bu modern yerleşim merkezini tamamlayan ek kuruluşlar. Hatta doğal haliyle denize girmeye elverişsiz kıyı şeridinde de azıcık çalışmayla ufak bir plaj yapmayı bile unutmamışlar.

Yakında yüz bin kişiyi barındıracak olan Alamar'dan düzenli şehir otobüsleriyle eski Havana'ya yirmi-yirmi beş dakikada ulaşılabiliyor. Ayrıca Alamar ve kentin çevresindeki bu türden yerleşim merkezlerini birbirine ve kent merkezine bağlamak için bir metro tren geliştirilmesi de projeler arasında.

Diğer kentlerin çevrelerinde de bu tür çalışmalar büyük bir hızla ilerliyor. Amaç, giderek tüm ülke emekçilerinin yeni, sağlıklı, yaşamı kolaylaştıran konutlara kavuşmaları. Şimdilik yılda yirmi beş bin olan konut yapımının önümüzdeki yıllarda yüz bine çıkarılması bekleniyor.

Castro ve Kübalı emekçiler: Küba halkı işçi sınıfının iktidardaki bilimsel sosyalist partisinin öncülüğünde sosyalizm kuruculuğunda emin adımlarla ilerliyor.

yedi
yedi yum
yedi dal

yedi umut,
yedi yiğit,
yedi gül

yedi özlem,
yedi süngü
yedi can

kardeşlerim, yoldaşlarım,
dostlarım,
yüreğimde yedi kurşun yarası

Caner Fidaner

Sözcükler yetmiyor acımızı söylemeye

Bugün 9 Ekim Pazartesi
kan uykudayız
altı arkadaş
silkinemiyoruz, uyanamıyoruz
kollarımız batık gemiler gibi ağır
düşünemiyoruz
konuşamıyoruz
çözüp kıramadık bir hain bağı
eşitsiz
ilkel
namussuz
bu nasıl saldırı
bu nasıl savaş?

Bugün 9 Ekim Pazartesi
kan uykulardayız altı arkadaş
birimizi havluyla boğdular
geceydi
karanlık vardı
beşimizi kurşunladılar.

Bugün 9 Ekim Pazartesi
bize
ölümlü bir yalnızlığı çoğalttılar
susadık
incecik ateşler yandı yüreğimizde
üşüdük
buzlu bir karanlığın içinde tutsak

Bugün 9 Ekim 1978
unutma bu tarihi arkadaş
bu tarihi unutma
işçi sınıfının partisi
puştluk çemberini sen kıracaksın
bu tarihte birgün sana
bu acının
hesabı sunulacak

KEMAL BAYRAM

DUYURU

182. sayı ile dergimizin 7. cildi de tamamlanmıştır. Sayıları tükenen 2. cilt haricindeki ciltler de 7. cilde birlikte Aralık ayı içerisinde yaptırılacaktır. Artan masraflar nedeniyle, sadece TALEP EDİLEN MİKTARDA cilt yaptırılacağından, almak isteyen okurlarımızın cilt bedellerini, hangi ciltler için olduğunu belirterek, KASIM ayı sonuna kadar dergimize göndermeleri gerekmektedir. Ciltlerin tanesi 250.- TL dır.

* Ödeme adresi: Yürüyüş Dergisi Posta Çeki 100234 Kızılay-ANKARA

* Yazışma adresi: Yürüyüş Dergisi Konur Sok. 15/8 Kızılay-ANKARA

Trabzon

Fındık üreti

yılında

EKİM DEVRİMİ VE İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ PARTİLERİ

Lenin ve Sverdlov 1918 yılında Ekim Devrimi'nin Birinci yıldönümünde Kızıl Meydan'da Kremlin Duvarı'nın önünde. Sovyet proletaryasının Büyük Ekim Devrimi'nin Birinci yılındaki coşkusuna aradan geçen her yıl boyunca yeni milyonlar katılıyor. Dünya işçi sınıfı ve tüm ilerici insanlık, 60. yılın görkemli kutlamalarından sonra bu yıl da Ekim Devriminin, yıldönümünü artan bir coşkuyla yaşıyor

A. SİNAN KORKUT

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi dünya tarihinde yeni bir çağ, kapitalizmden sosyalizme geçiş ve ulusal kurtuluş devrimleri çağını başlattı. Ekim Devrimi, aynı zamanda, Leninist parti örgütlenmesi ilkelerinin devrim koşullarında kanla ve ateşle sınanması olanağını da yarattı. Bu ilkeler bu zorlu sınavı başarıyla geçtiler. Böylece, Leninist parti örgütlenmesinin yalnız Rusya koşullarında değil, fakat evrensel geçerliliğe sahip olduğu kanıtlandı. Ekim Devrimi'nin dünya işçi sınıfı hareketine yaptığı büyük katkılardan biri de "yeni tür bir parti" anlayışının kapitalist ülkeler işçi sınıfları arasında yaygınlaşması ve kök salmasını sağlamasıd'r

GELENEKSEL İŞÇİ PARTİLERİNİN DÜZENLE UYUŞMASI

Yirminci yüzyıl başlarında Lenin, dünyadaki ekonomik, toplumsal ve siyasal gelişmelerin yeni koşullar yarattığını ve bu koşullara uygun olan yeni mücadele biçimleri gerektiğini ortaya koydu. Bu mücadele biçimleri aynı zamanda kendi gelişmeleri için gerekli olanakları da yaratacak biçimler olmak zorundaydı. Yeni mücadele biçimleri gerektiren koşulların en önemlisi, işçi sınıfının artık burjuvazi tarafından yönlendirilemeyecek demokratik devrimlere öncülük etmesi ve demokratik devrimi sosyalist devrime götürmesi olanağıydı. Yani işçi sınıfı partisi devrimi başaracak ve devrimci dönüşümleri gerçekleştirecek güce ve niteliğe sahip olmalıydı. Varolan politik örgütlenmelerin hiç biri bu niteliğe sahip değildi. Hiç biri kitlesel bir devrimci hareket amaçlamıyor, hiç biri kitlelerle canlı ve sürekli bağlar kurmuyordu. Bilinçli örgütlenme yerine kendiliğinden hareketlerin ve ekonomik süreçlerin köklü siyasal dönüşümler getireceği yanılgısı içindeydiler. Bu yanılgının sonucu olarak da sınıflararası barış, işçi sınıfı hareketinin ekonomik mücadele sınırları içinde tutulması, devrimci teorinin önemli olmadığı görüşleri harekete hakimdi. Dolayısıyla da partinin işçi sınıfının dövüşken öncüsü olması gerektiği gerçeği inkar ediliyordu.

Lenin, işçi sınıfı partisinin nesnel temeli olarak işçi sınıfı hareketinin varolduğunu ve bu temelden yükselen bir partinin kendiliğinden hareketlere bilinç götüreceğini, dolayısıyla da kendiliğinden hareketin bilinçli sınıf mücadelesine dönüşeceğini gösterdi. Böylece, yeni parti anlayışının temel öğesi olarak, sosyalizmin kendiliğinden gerçekleşmeyeceği, işçi sınıfı partisinin işçi sınıfını ve müttefiki emekçi kitleleri sabırla örgütlemesi ve eğitmesi görüşü ortaya çıktı. Sosyalist bilincin partinin ideolojik ve siyasal yol göstericiliği olmadan gelişemeyeceği anlaşıldı.

"YENİ TÜR" DEVRİMCİ PARTİLERİN LENİNİST İLKELERİ

Toplum yaşamının her yönüne damgasını basan ve devlet aygıtını elinde tutan burjuvaziye karşı verilecek mücadelenin, bütün mücadele biçimlerini yönetebilecek, çelik disiplinli bir partiye ne denli gereksinme duyduğu açıktı. Böyle bir partinin oluşturulabilmesi ise örgüt ve kitle hareketi arasındaki farkın anlaşılmasını gerektiriyordu. Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin 1903 yılında yapılan İkinci Kongresinde Bolşevikler ile Menşevikler arasındaki görüş ayrılıklarından birisi de bu farkın anlaşılıp tüzük yoluyla parti yaşamına geçirilmesi noktasında düğümlendi.

Lenin'in önderliğinde Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'ni başaran ve Rusya'da Sovyet egemenliğini gerçekleştiren Bolşevik Partisi yeni tür partilerin ilk örneğiydi. 1912 yılında Prag'da yapılan 6. Kongre'de oportünistler partiden çıkarılmış, Leninist örgütlenme ve mücadele ilkeleri kabul edilmişti. Ekim Devrimi'nden sonra dünyanın her köşesinde kurulacak olan komünist partilerinin de benimseyeceği bu ilkeler şunlardı: Partinin strateji ve taktiklerinin, mücadele yolunun ve biçimlerinin belirleyicisi olarak Marksist teoriyi temel almak ve geliştirmek; ulusal ve uluslararası görevlerin yerine getirilmesinde enternasyonalizm ilkelerine bağlı kalmak; sınıf mücadelesinin hedefinin siyasal iktidarı ele geçirmek olduğunu bir an bile gözden kaçırmamak; çelik bir disipline sahip olmak.

İşçi sınıfı partisinin öncü ve yönlendirici role sahip olması gerektiği, tarihsel süreçte öznel ve nesnel arasındaki ilişkinin bir sonucu olarak ortaya çıkıyordu. Tarihsel süreç her an yeni gelişme yolları açtığı ve nesnel olarak mümkün birçok gelişme arasından hangisinin gerçekleşeceği büyük ölçüde öznel öğeye, yani sınıflararası güç dengesine bağlı olduğu için işçi sınıfı partisinin örgütlenme ve mücadele biçimleri yaşamsal bir öneme sahipti. Böylece, toplumun devrimci yoldan değiştirilme olanakları ve hızı etkilenebilirdi. Bolşevikler Ekim Devrimi'ni başararak dünya işçi sınıfına bu en önemli örneği verdiler.

ULUSLARARASI MARKSİST BİR ÖRGÜTÜN ÖNKOŞULLARI

Ekim Devrimi'nden sonra uluslararası işçi sınıfı hareketinin önünde duran ve başarılması gereken en önemli ödevlerden birisi her ülkede işçi sınıfının birliğinin sağlanmasının yanı sıra bu birliğin uluslararası planda da sağlanmasıydı. Üçüncü Enternasyonal'in kurulması bu nesnel zorunluktan kaynaklanıyordu. Lenin daha 1915 yılında *"Uluslararası* Marksist bir örgüt kurmak için *çeşitli* ülkelerde bağımsız Marksist partiler kurulması için bir isteklilik olması gerektiği son derece açıktır" diyordu (Toplu Yapıtlar, Cilt 21, s. 330, İngilizce Basım). Lenin'in "bağımsız parti"den kastettiği yalnız *Manifesto*'da belirtilen burjuvaziden bağımsız parti değil, uluslararası işçi sınıfı hareketini bölen Sosyal Demokratlardan da bağımsız bir partiydi. Böyle bir partinin neler başarabileceği Ekim Devrimi'nde kanıtlanmıştı.

İkinci Enternasyonal'in Sosyal Demokrat liderlerinin "vatana hizmet" bahanesiyle açıkça burjuvazinin yanına geçerek Birinci Dünya Savaşı'nı haklı göstermeye çalışmaları uluslararası işçi sınıfı hareketinin birliğinin İkinci Enternasyonal'de sağlanamayacağını açıkça göstermişti. İkinci Enternasyonal'in 1915 yılında yapılan Zimmerwald Konferansı'nda ortaya çıkan ve Zimmerwald Solu diye adlandırılan grup enternasyonalist ilkelerin savunuculuğunu yapmış ve savaşa açıkça karşı çıkmıştı. Bu grubun üyeleri Ekim Devrimi'nin hemen ardından ülkelerinde enternasyonalist partilerin kurulmasında önemli rol oynadılar.

KOMİNTERN

1919 yılı Mart ayında 21 komünist partinin katılmasıyla kurulan Üçüncü Enternasyonal'in işçi sınıfının uluslararası birliğini sağlamak yolunda karşılaştığı en büyük engel artık nesnel olarak burjuvazinin yanında yer almış olan Sosyal Demokrat partilerin işçi sınıfı hareketi üzerindeki etkisiydi. Komintern'in görevi, Sosyal Demokrasinin sınıf uzlaşmacılığı politikasını ideolojik olarak yenmekten de öteye Sosyal Demokrasi'den ideolojik ve örgütsel olarak ayrılmaları gereken enternasyonalist grupların birliğini sağlamaktı.

Komintern'in birinci kongresi, komünist partilerin politik strateji ilkelerini saptadı ve ikinci kongreye Komintern'e katılmak isteyen partilerin uymaları gereken koşulları belirledi. Sosyal Demokratik partilerden ayrılan Marksist gruplar komünist partiler kurarak Komintern'e katılmaya başladılar. Macaristan, Bavyera ve Slovakya'da kısa ömürlü de olsa Sovyet Cumhuriyetleri kuruldu. İleri kapitalist ülkelerde grev hareketleri görülmemiş boyutlara ulaştı.

EKİM DEVRİMİNİN ÇAĞ AÇICI ETKİSİ

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi dünya devrimci hareketi için çok zengin deneyimler içeren bir olay. Bu denli zengin deneyimler içermesinin yanı sıra Ekim Devrimi Leninist parti örgütlenmesi ilkelerinin doğruluğunu da kanıtladı. İlk önce Marks tarafından ortaya konan ve Lenin'in emperyalizm dönemi çözümlemesinin sonucunda bir sav olarak ileriye sürülen proletarya diktatörlüğü ilkesi, Ekim Devrimiyle hayata geçirildi ve doğruluğu kanıtlandı. İşçi sınıfını devrim için örgütlemek olduğu kadar devrimi ve devrimden sonraki dönüşümleri başarabilmek için eğitme gerekliliği de Ekim Devrimiyle kanıtlandı. İşçi sınıfının diğer emekçi sınıf ve tabakalarla, özellikle de yoksul köylülükle olan ittifakını sağlamanın ve pekiştirmenin önemi gene Ekim devrimi'nde kanıtlandı. Böylece, öncelikle Batı Avrupa ülkelerinde enternasyonalist ilkelere bağlı komünist partiler kurulması süreci hızlandı. Bu partiler, o zamana dek Sosyal Demokrat partilere bir tepki olarak ortaya çıkan bağımsız Marksist gruplardan çok farklıydılar. Başlangıçta etkinlikleri ve nicel güçleri çok sınırlı da olsa nitelik yönünden büyük bir gelişme potansiyeli taşıyorlardı. Ekim Devrimi'nin dünya devrimci hareketine yaptığı en büyük katkılardan birisi de bu niteliğe sahip partilerin kurulma ve gelişme yollarını açmasıydı.

Komünist hareketin gerçekten uluslararası nitelikte bir politik harekete dönüşmesi, diğer bir deyişle çağdaş uluslararası komünist hareketin doğuşu, dünyanın dört bir yanında işçi sınıfı hareketindeki enternasyonalist unsurlara dayanarak "yeni tür" devrimci işçi sınıfı partilerinin kurulmasıyla gerçekleşti. Bugün dünyanın en etkin politik gücü olan uluslararası komünist hareketin temelinde Ekim Devrimi'nin çağ açıcı etkisi altında oluşan bu enternasyonalist-devrimci gelenek yatıyor. Ekim Devrimi' nin dünya işçi sınıfı hareketinde yarattığı bu sıçrama onun insanlık tarihinde yarattığı en önemli dönüşümlerden biridir.